

Sammuyεeri pátiri ketiri **Di mpátiri tɔ̀ t̀̀ nάaὴti**

De kó dipátiri ti náá nSammuyεeri kpéi nke, wèè do tú Kuyie ndo tãáté bεè baatíbè Isidayεeribe miεke bε kóo sɔnwe. Weè do tũnni dihèi kó tinάaὴti, ke tú Kuyie mpānάaὴti náaὴtò kè weè tu ikuó niùti Kuyie nciètè. Kè dè mboní kè Isidayεeribe ténke í ndó bebaatíbè bεè mbè baké, kéndó kéwaá nhokpàati wèè yó mbè baké ibotí tɛi kɔme.

Kè Kuyie mbè duó nhokpàati ketiwè wèè tu Sauri. Sauri me nyí nhɔɔte ò bo dòmè Kuyie nyí ndó dè kè kùu ò dootóo kétãáté Dafiti. Mεmε kè Sauri nkékú kè Dafiti dèúkú.

De kó dipátiri ti náá ntì tu: Kuyie nkuù máa tu ku kɔbe kóo kpàati. Nè de kpéi nkù báá na kέp̄innè mutōmmú wèè í kù duó nhomáa.

Di mpátiri náaὴti duó ke dōmmè

1. Sammuyεeri kó tinάaὴti o bíkémbénti nè o tōmmú ò do ni mεè botí Isidayεeribe 1-8
2. Sauri náá mεè botí okpàati nè Kuyie nho dootóomè 9-15
3. Dafiti kó tinάaὴti nè o do ã̄ yenténè mè Sauri nè Sauri kó mukũ 16-31

Anni mɔ̄mè Kuyie ndεbirε

¹ Onìti mɔ̀u wèè do bo Damaa εi, Efadaimmu temp̄ε nyetārè ñnkè kɔku, kòo yètiri tu Edikanaa. Ò do tú Efadaimmu kó kuwuɔ nkou nwe. Sufu wèè do peité Tou, kè Touu peité Ediu, kè Ediuu peité Yedokammu kòo né peité Edikanaa. ² Kòo r̄po

bɛnitipòbè bèdébè, kòò m̀òu ỳètìrì ntú Anni, kòò t̀òu k̀p̀eri tú Peninna. K̀è Peninna mm̀òk̀e ibí bá Anni yie í m̀òk̀e.

³ Bá dìi benni k̀è Edikanaa ní íté Damaa, k̀ék̀òt̀e Sidoo ti Yiè nKuyie nc̄ìt̀èt̀e k̀e bo nínkú k̀é k̀ù bànt̀é kunku M̀pakɛdaa k̀é k̀ù fié iwũ̄s̄. D̀è do s̄́ nhEdii bí idé Ɔfinii nè Findee bɛ̀e tu ti Yiè nKuyie nkuó niùbè. ⁴ K̀è Edikanaa ní féút̀é o òf̀è ti Yiè nKuyie nkép̄a kumaa nkùm̀àà Peninna nè o bí, ⁵ k̀ép̄a Anni yie ò p̄a Peninna k̀è d̀è m̀àm̀è kucɛ m̀èdém̀è. Ò do we ndó m̀ediè mbá ti Yiè nKuyie nyí m̀e nhò p̄àm̀è ibí. ⁶ K̀è Peninna Anni yanti nhò c̄ɛ́i k̀e caàri o ỳemm̀è, koò à̄̄ ifei ò í m̀òk̀e m̀èè k̀p̀éi nyibí. ⁷ Bá dìi benni k̀è bè k̀òt̀e ti Yiè nKuyie nc̄ìt̀èt̀e k̀e bo fié iwũ̄s̄ ti Yiè nKuyie, Peninna nwanti k̀e bo caàr̀è Anni ỳemm̀è, k̀è d̀èe nyóú Anni k̀òo nkuò nkéyete mudii. ⁸ K̀òo d̀òu Edikana ò bànt̀é k̀e d̀ò: Anni d̀è d̀òm̀m̀e k̀àa kuò nkéyete mudii, k̀àa ỳemm̀è caàr̀è? A m̀e nni nte k̀è d̀è í p̄èt̀é initidabí t̀ep̄ít̀àà?

⁹ K̀è Annii íté bè di dìi m̀ònni k̀e d̀èè k̀éta ti Yiè nKuyie nc̄ìt̀èt̀e, k̀e s̄́ ti Yiè nKuyie nkuó niùt̀i Edii k̀àri ti Yiè nKuyie nc̄ìt̀èt̀e bòrì. ¹⁰ K̀è Anni ỳemm̀è caàr̀è, kòò kuò nkè ntiǹonnieti yiè k̀òo báá nti Yiè nKuyie nké tú: ¹¹ N Yiè nKuyie nf̄́ M̀pakɛdaa, n kuó m̀m̀esémm̀è, n wént̀é f̀eǹònsààf̀é mí nha kóo t̀ònti sámp̀óu k̀é m̀ p̄a d̀enitidabir̀e, k̀àa d̀è nni mp̄a, m̀ bo d̀è n da duó nkè d̀è mp̄i nha t̄ómmú s̄́à bá kuponkù báá k̀áák̀é d̀e yuu. ¹² K̀è Anni mbáá ti Yiè nKuyie nkè d̀èe m̀ònt̀e k̀è Edii ò wùó nké wùó nho biè mm̀àà ỳeè nampúm̀è. ¹³ Ò m̀e nyí yo ò náa nké tú mù, ò baa do báá nti Yiè nKuyie nnè o ỳemm̀è m̀m̀e, k̀è Edii

yèmmè ndò nhò muó mmenaà mme, ¹⁴ kóò nàké ke dò: Dè yó nkááké de kàa naà mmònté? Diè ndòke a yóó dennemè a naà. ¹⁵ Kè Annii ò tḗnné ke dò: Okóti, n yí muó mmenaà, meyeñcaàrìmè meè ò deuté, kè ò kuònnè ti Yiè nKuyie. ¹⁶ Bá n wénté mufòmmu yeimu yiè, iyentotí nè meyeñcaàrìmè deè ò deuté, deè te kè m báà nti Yiè nKuyie nkè dè mònte.

¹⁷ Kè Edii ò tḗnné ke dò: Kote ke bá nyĩ̀èkù, kè ti Yiè nKuyie nyIsidayeeribe tũ nkù da pã a kù mào dè. ¹⁸ Kè Annii ò tḗnné ke dò: N wénté fenònsààfè mí nha kóo tánti.

De mònni kè Anni yèmmèe cáté, kòo kò nkédi.

¹⁹ Kè dèe wenté Edikanaa nè o cĩ̀ètè kòbe kè bèe piké cute kénínkú kébántè ti Yiè nKuyie nkédeè kékò nDamaa.

Bè peitè mè Sammuyeri kóò duó ti Yiè nKuyie

Edikana nè o pokù Anni kè bèe duó, kè ti Yiè nKuyie nduó nhAnni ò kù mào dè. ²⁰ Kòo púo nképeitè denitidabire, ké dè yu ke dò Sammuyeri (dèè tu Kuyie nkèè).

²¹ Mèmmè kè dibenni teri ríboní, kè Edikanaa nwēti Sidoo nè o cĩ̀ètè kòbe ke bo féúté feòfè ti Yiè nKuyie, kéféúténè ò kù cànnenè dii nùù kòfe. ²² Anni í nneínè o dàù, kóò nàké ke dò: N dó debire deè cáté kè nní nkòri ké ndè neínè ké dè duó ti Yiè nKuyie nSidoo kè dè nke mbo sáà. ²³ Kè Edikanaa ò tḗnné ke dò: Kàa me ndó dè wenni, nkpaá die nkè debire yàa cáténè. Ti Yiè nKuyie ndòò kù béi nti.

Mèmmè kè Anni nkpaá kè debire yàa cáténè.

²⁴ Debire cáté dii mònni kénkpaá kḗnni, kòo dè kòtenè ti Yiè nKuyie ncĩ̀ètè Sidoo, wenwe nè o dàù,

kè bè ñtò dinaadaa* yɛbie nyètããti kperi nè muyuo nnè nè menaa nkudɔukù. ²⁵ Kòo féúté fɛnààfɛ ti Yiè nKuyie, kédeè kékɔtenè debire Edii borè. ²⁶ Kè Anni béinnè Edii ke dò: N yiè nha bomu, denteni onitipòkù wèè yàà còmú die nha ìkè ke báá nho Yiè nKuyie, mí yàà nwe. ²⁷ Nte debire n yàà sèní dè ké ndè mòú n Yiè nKuyie kù dè nni mpãmu. ²⁸ N yóó dè nkù duámmu kè kù ndè te de fòmму muməu.

Kè bèe nínkú ti Yiè nKuyie nyìkè ke sɪnnɔ.

2

Anni sãntemè ti Yiè nKuyie

- ¹ Kè Anni sãnte ti Yiè nKuyie nke dò:
Ti Yiè nKuyie nkuù te kè m pètè diwèi,
kuù n pã dikɔnbùò kè m bo ndaú n dootitɔbè,
kuù n teennè deè te kè n yèmmè naati.
- ² Ti Yiè Kuyie nkuù maa kra meyei,
kuù maa tu dipèrì dii n kãnké,
òmòu tòu í kù dònne ke kra meyei.
- ³ Di bá nsũnko sipɔ kó tináaɳti,
tisĩnténáaɳti ténke bá nyièní di nò mieke,
Ti Yiè nKuyie nyému deməu,
kù yóó bekénè benitibè be dɔ̀rìmè dòmme mme.
- ⁴ Kuù keku bekpàritiebe tãnnè,
bèè do cĩnni kè bè kpenke.
- ⁵ Bèè do yo nke diè nkè bè wanti bè bo di mù ke mònté.
Bèè do fɛ̀rìnè dikònni kè bè òmpu.
Kè tehãũnte peité kuce mèyiekè,
wèè do peí kòò naá ntehãũnte.

* **1:24** dinaadaa: Yɛpáte mayè mieke bè wãri yenaadakè yètããti, yeteyè ke wãri dinaadaa òmáa dii mɔke yɛbie nyètããti.

6 Ti Yiè nKuyie nkuù ɔ̃ kuɔ kè kuù fòùkùnnɛ,
kuù ɔ̃ tanné onìtì kudɔnkù kè kuù ò dènnení
kudɔnkù.

7 Ti Yiè nKuyie nkuù ɔ̃ dɔ̀ onìtì fɛdawanfè kè kuù
ò kparikùnnɛ,

kuù ɔ̃ kékùnnɛ onìtì kè kuù ò déúkùnnɛ.

8 Kuù ɔ̃ í nhocĩrì mutáá mmiɛkɛ,
kédennɛ osénniwè mesémmè miɛkɛ,
ké bè wɛnnénè benitidiɛbè kè bè nkari,
ké bè duó ndikpààtikàrì.

Ti Yiè nKuyie nkuù te ketenkè,
kuù ǎnné yɛsǎnkè yèè kè tɔ.

9 Kuù dàkɛ bèè kù dé bɛ fòmму kprí,
kè benitiyeibe kɔ̃ ndibiinnì miɛkɛ
kɛ yé onìtì ɔ̃ í nnamè nè omáà kó muwɛrímú.

10 Ti Yiè nKuyie nyóó pɔntɛmu ku dootitɔ̀bè,
fɛtaafè bo bè pɛɛ,

Ti Yiè nKuyie nkuù yóó bekénè kutenkù kumɔ̀,
kéduó nku kóo kpààtì kù tǎáté wè muwɛrímú,
kédéúkùnnɛ kù tǎáté wè.

11 Mɛ̀m̀m̀m̀ ɛdikanaa nè o kɔ̀bɛ kè bèè kò nho ciɛ
Damaa, kè debire nkpaánè Kuyie nkuó niùtì Edii kɛ
pĩ nti Yiè nKuyie ntɔ̀mmú.

Edii bí kó mɛborimɛ

12 Edii bí borimɛ í nwenni, ì do í dake ti Yiè
nKuyie nkpeti, 13 bá nè bè do mɛ ntúmè ikuó niùbè.
Ntɛ bè do dɔ̀ari mɛ̀è botí: Bè do ɔ̃ nkòò mɔ̀u fèúté
fɛǎ̀fè ti Yiè nKuyie nke kpaá bérí, bɛ kóo tɔ̀ntì
tuɔ̀kení kɛ tɔ̀ temátikũmpɛtɛ yɛnì nyètǎ̀tì kɛtɛ,
14 kɛmbaunte sinakesí nè sikũmboó nè sidóu nè
tikàdà̀abuuti miɛkɛ. Kòò nintɛ dèè kó dimàà bɛ

kpɛɛ ndɛ. Bɛ̀ do mɛ ndɔ̀ɔri Isidayɛɛribɛ bɛmɔu bɛ̀ kòroo Sidoo.

¹⁵ Bá kɛ̀ bɛ̀ mu nyí tùɔ mmɛkùɔ nyikuó nùtì tǎntì kɔtɛní, kénáké wɛ̀ fɛ̀úté fɛ̀ǎfɛ̀ kɛ̀ dɔ̀: Ikuó nùtì tu a ò pã imaa nhò yóó pũnné ì, ò í yóó cɔuté ibirí, ò dɔ́ ibénní nyi. ¹⁶ Kòò yĩ: N dò nkétuɔ mmɛkùɔ mmɛ kédeè kàa túóté a dɔ́ ì. Otǎntì dɔ̀: Bàmbà nwe a dò nké n duó mmè, kàa yete n yì fiète. ¹⁷ Kɛ̀ Edii bí ndɔ̀ɔri ti Yiè nKuyie nyí dɔ́ dɛ̀, bá bɛ̀ í nwúó mbè kù pãã nyèè pãrè kɛ̀ dò nyè tu ku kpɛɛɛ.

Sammuyɛɛri bomè Sidoo

¹⁸ Kɛ̀ Sammuyɛɛri mbo Sidoo kɛ̀ daati dikɔutéyaàbòrì kɛ̀ pĩ ti Yiè nKuyie ntǎmmú. ¹⁹ Bá dii benni o yǎ nè ò cice kɛ̀ bɛ̀ kòri Sidoo kɛ̀ bo fié iwũǎ ti Yiè nKuyie, nho yǎ ò dùðkɛ̀ diyaaàbòrì kɛ̀ntɔ. ²⁰ Kɛ̀ Edii ní pã Edikanaa nè o pokù ti Yiè nKuyie nkó mesàà nke dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nyóu kòo nitipòkù yie nyíé kɛ̀pié ibí, kɛ̀ ì ìtinné ò mɛ nkù pã dɛ̀ kó difǎtìrì. Kòo deè kɛ̀ bɛ̀ kò. ²¹ Kɛ̀ ti Yiè nKuyie ndòò mesàà nhAnni kòo yíé kɛ̀pɛitè initidabí itǎãti nè initipóbí idéì.

Kɛ̀ ti Yiè nKuyie nní mbonè Sammuyɛɛri kòò kòtírì.

Edii do kpannèmè o bí

²² Dɛ̀ mǎnnì Kuyie nkuó nùtì Edii do kòtému mɛdiè nkékeè o bí dɔ̀ɔri dɛ̀ Isidayɛɛribɛ cuokè nè bɛ̀ dɔutinèmè benitipòbè bɛ̀ do ò ntíkú ti Yiè nKuyie nɛfɛ̀tè bòrì nùu. ²³ Kòò bɛ̀ beke kɛ̀ dɔ̀: Di dɔ̀ɔri ba mbotí nku? Benitibè bɛmɔu nàámmu di borimɛ í wennimè. ²⁴ M bí yóunè dɛndɛ! Benitibè nàá ntì di kpéi ntì í wenni. ²⁵ Kòò nìtì yeténè onitì ti Yiè

nKuyie nkuù ã̃ bè pùté. Kòò né yeténè ti Yiè nKuyie nwe mbo ò pùté?

Bè me nketé ke í ndake be cice bè náà ntì. Ti Yiè nKuyie nkuù do dó ké bè kù.

²⁶ Kè Sammuyeri baa kótírí, ti Yiè nKuyie nnè benìtibè kè bè ò dó.

Kuyie nnàkémè Edii kù yóó ò dǎò dè wenwe nè o bí

²⁷ Diyie mari kè Kuyie mpãñáaantì náaantò mǎu kǎtení Edii borè kóò nàké ke dǎ: A yému a yembè do bo dii mǎnni Esibiti ke tú tidaati, kè ti Yiè nKuyie mbè benkemè kumáà, ²⁸ kètããté Isidayeribe bemou mieke a yààri Anǎo kòo ntú ikuó niùti, ke daati dikǎutéyaàbòrì, ke tóú iwũ ò bè kù feu ì ke tuò ndiwũòtǎnni Ìnkè ke tuònnè tihúúnti, ke kù náánnè ke kù dǎ, kè bè níí kù feúté feǎfè bè bo mmǎke be kó kumaa. ²⁹ Ba nkpréí nné te kè di caàri kù yē mbè nkù feu ì wũ nè yepǎrè kù yē mbè nkù pǎã nyè ku cǎtè miéke? Dè yǐme kè di tǎnkíí imaa nsààyi, Isidayeribe kù feu ì wũ miéke nè bè kù pǎã nyèè pǎrè, ke cǎò di kǎnti? Dè dǎmmè kàa yàrí a bí nyi ke kù pǎtè? ³⁰ Nè de kpéí, ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tǔ nkù tu kuù do dǎúnnè dǎnùù a naàmùnkù kǎbe ke dǎ bè bo ntú ikuó niùbè sǎã. Di mmǎnni meè ténke dǎke kù yetemu ke tú wèè kù déúkùnnè kù ã̃ we ndéúkùnnè, kè wèè kù sènkèrì kù múnkèe o sènkèrì. ³¹ Dè tǎkè ke dèemu kù bo duómme kàa kǎbe nkǎ mmunantékũũ, okóti ténke í yó mbo a cǎtè. Kè kùu dǎò mesàà nyIsidayeribe. ³² Otǎu mǎu bo cǎuté ku cǎtè. A cǎtè miéke okóti me mbá ndè kpaá. ³³ Kù né yóó súó nhòmǎu nwe a yaàbí miéke kòo ntókénè ku

wũãtɔ̀nnì, ke wúó nhò na mborè kè dè ò yóú ke caàri o yèmmè, kè besɔ̀mbe nkɔ̀ mmunantékũũ.

³⁴ A bí idé Ofinii nè Findee bè yóó kú diyìè òmáà ndi kàa banté kù béi ntì yóó dɔ̀mè. ³⁵ De kó difɔ̀nkúò kè kùu tãáté ikuó nùtì kòo mpí nku tãmmú kè dè wenni ke dɔ̀ri kù dómè. Kè kùu duó nkòo yaábí ntú ikuó niùbè sãã, kэмbo okpààti kù yóó tãáté wè borè. ³⁶ A kɔ̀be bèè bo yenté, kè bèe kɔ̀tení kéninku o borè ke bo pété dárè yoo mudii sánpó, ké nhò bàá nke tú: Ti duó mbá mùu tãmmú ti Yiè nKuyie ncĩètè mièke kè ti pété kédinè.

3

¹ Kè Sammuyɛɛri mbo Edii borè ke pĩ nti Yiè nKuyie ntõmmú.

Kuyie nyumè Sammuyɛɛri

De mɔ̀nnì ti Yiè nKuyie ndo í náánnè benitibè meɔ̀cãã mmɛcãã nyoo nè mebenkùmè mièke.

² Keyènkè makè kòo kótì Edii nduó o dɔ̀u. Ò do kòtému kòo nuɔ̀ nténke í nnaati. ³ Kè Sammuyɛɛri nduó ti Yiè nKuyie ncĩètè ku taummè tou také, ke sɔ̀ nku cĩètè fitírè mu nyí ku. ⁴ Kè ti Yiè nKuyie nhò yu ke dɔ̀: Sammuyɛɛri! Sammuyɛɛri! Kòo dɔ̀: Nte mí. ⁵ Kòo cokóo Edii borè ke dɔ̀: N kɔ̀tenímu. Kè Edii dɔ̀: N yí da yu, kɔ̀te kédúú. Kòo wète kédúú. ⁶ Kè ti Yiè nKuyie nyíé kényú Sammuyɛɛri kuce medérímè, kòo kɔ̀too Edii borè ke dɔ̀: N kɔ̀tenímu, n kèè a n yumè mme ke kɔ̀tení. Kè Edii dɔ̀: M bire n yí da yu, kɔ̀te kédúú.

⁷ Sammuyɛɛri mu ndo í yé ke dò nti Yiè nKuyie nkuú ò yu, kù mu ndo í ò béinnè diyìè mari.

8 Kè ti Yiè nKuyie nyíé kényú Sammuyeri metáámmè, kòo íté kékotoo Edii borè ke dò: N kèè a n yumè mmε ke kòtení.

Kè Edii banté ti Yiè nKuyie nkuù ò yumè, ⁹ kòò nàké ke dò: Wěte kédú, kè bè wěte ke da yu a dò: N yiè, b́ei nkàa kóo tǒnti kèrmúmu.

Kè Sammuyerii wěte kédú.

¹⁰ Kè ti Yiè nKuyie nwětení kécómmú o borè kényíé kòò yu ke dò: Sammuyeri! Sammuyeri! Kòò dò: B́ei nkàa kóo tǒnti kèrmúmu.

¹¹ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dò: N yóó poté Edii cǐtè nte kuyěiku makù, kè Isidayeribεε ti kèè kè dèε kprééte be to. ¹² De kó dimònni ndi n yóó dǒmè Edii cǐtè, n nàké ke yě n yóó tè dǒmè bá m b́aá ínté tìmatì.

¹³ M b́eimmu ke tú: M bo poté Edii cǐtè sáà nè o bí dǒori m̀èè yei nkpéi nke caàri n yètiri kòò yé ke cǐéké.

¹⁴ Mí nKuyie m b́eimmu ke tú dèmarè í bo dèè bo ùté Edii cǐtè yei mbá kè bè nfié iwũõ ke m pãmmú yepãrè.

¹⁵ Kè Sammuyeri nduó, kè dèε wenté kòo kpeté ti Yiè nKuyie ncǐtè kó yebòrè. Ò í ndàátí ke bo nàké Edii ti Yiè nKuyie nhò nàké tì. ¹⁶ Kè Edii yú Sammuyeri kóò nàké ke dò: Sammuyeri n kóo dapàà! Kòò dò: Nte mí. ¹⁷ Kè Edii dò: Ti Yiè nKuyie nda nàké ònti? Bá n sɔnne tìmatì bá tìmáa, kàa n sɔnne tìmatì ti Yiè nKuyie nda poté.

¹⁸ Kè Sammuyerii ò nàké ti Yiè nKuyie nhò nàké tì timəu bá ò í nsùó ntìmatì, kè Edii dò: Kuù tu ti Yiè nKuyie, nkùu dǒò kù dómè.

19 Kè Sammuyerii kóté kè ti Yiè nKuyie nní nhò bonè. Kù ò nàá ntìl nààntì kó dimàà kòò nàá mbenìtibè tìmatì í nduò ketenkè. ²⁰ Mèmmè Isidayeribe kó ketenkè kemou, kétúóté Danni kó kutempē nkétuakenè Bèrisebaa, kè bèe banté ke dò nSammuyeri mènke tú ti Yiè nKuyie mpāñnāàntì nāàntò. ²¹ Kè ti Yiè nKuyie nsòoté kémbenkú kumáà Sammuyeri Sidoo, kòò nnáá nku nāàntì.

4

¹ Mèmmè kè Sammuyeri ntuonko Isidayeribe bemou ti Yiè nKuyie nnáá ntì.

Isidayeribe dootitabè tùótémè ti Yiè nKuyie ntaummè tou

Diyiè mari kè Isidayeribeεε dinté Fidisitēēβεε mudò kébáté Ebenni-εσεε, kè Fidisitēēβεε báté Afeki. ² Kè mudòò binté mediè nkè Fidisitēēβεε auté Isidayeribe, kékuo benìtibè sikouπísìnàà (4000) de kó mudòò miεke. ³ Bèè yenté kè bèe coké kékonní bè do bàtè dè, kè Isidayeribe kó bekótìbè dò: Ba nkpréi nte kè Fidisitēēβεε ti auté miε mbotí? Tí katenè Sidoo kétúóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tou, kè dì mbo ti borè ké ti deeténè ti dootitabè.

⁴ Kè bèe tō nkè bèe túóténí ti Yiè nKuyie ntaummè tou, ti Yiè nKuyie Mpakεdaa kari dè beñkèmbàribè bèdébè saku. Kè Edii bí idé Ōfinii nè Findee kè bè dè bo. ⁵ Bè tùòkenè dii mōnni ti Yiè nKuyie ntaummè tou Isidayeribe kari, kè Isidayeribeεε iite kè ketenkèε sántè.

⁶ Kè Fidisitēēβεεε keè bè iitemè Isidayeribe kari ke dò: Ba nte kè bè iítí Ebedeeβεε kari?

Bè kèè dii mōnni ke dò ti Yiè nKuyie ntaummè tou tùòkení be borè, ⁷ kè kufōwaá mpī nFidisitēēβεε kè bè nnáá nke tú: Ti Yiè nKuyie nkuù tùòkení be kari, ti

pákému! Kù do í bè bonè, bàmbà nke tùàkení. ⁸ Dè ti dimu, we nyóó ti deeténè Kuyie nkperíkù kùù do poté Esibiti kàbe tiyēiti tibotí tibotí dikpràà cuokè. ⁹ Fidisitēēbe yetenko kè ti bè bàao nè dikōmbùò, kè mèè dake ti yóó naá mbe kó tidaatì nti kéndònnè bè do tùmè ti kó tidaatì. Íténè kè ti bè bàao nè muwērímú.

¹⁰ Mēmme Fidisitēēbe nè Isidayeribe bè tamè betòbè mudòò kè bèe na Isidayeribe, kè bèe coké kékūũ mbe cēĩ, kè bèe bè auté mediè nkékuò benitìbè sikoupiúsitàāti (30000), ¹¹ kétúóté ti Yiè nKuyie ntaummè tau. Edii bí idé Ōfinii nè Findee kè bèe kú.

Edii kumè

¹² Kè Bensamēe naàmùnkù kou mōu kērì o yàtì, kēpū nho yuu mutāā nkécoké kētuoke Sidoo de kó diyie dimāà miēke. ¹³ Ke s̄ nkè Edii kàri o kàri ìnkè kuce nùu ke paké ke yé o kōmbùòtì duòmè ti Yiè nKuyie ntaummè tau kpéí. Kè de kóo nìtì náké tìi bè tùàkení kè benitìbè bēmōuu kuónko. ¹⁴ Kè Edii keè yedabùò nkébeke mùù dòòri, kè weè nìtì cokóo mecāā nkóò náké dè dòòmè. ¹⁵ Dè do s̄ nhEdii màke yebie nsipisiwei nè yèni ndi, bá ò ténke í wúó mbá sàm̀pó. ¹⁶ Kè de kóo nìtì ò náké ke dà: M boní mudòò borè nde yíe nke cokéní. Kè Edii dà: N kóo dapàà ndè dònńíme? ¹⁷ Kòò dà: Ti dootitabè ti bètímu ke ti auté, dèè né dake yóù deè tu a bí idé Ōfinii nè Findee bè kumè, kè bè tùóté ti Yiè nKuyie ntaummè tau.

¹⁸ Dè kóo nìtì yu dìi m̀nnì ti Yiè nKuyie ntaummè tau kó diyètìrì, ke s̄ nhEdii kàri o kàri ìnkè, kédonní diyànyànì ti Yiè nKuyie ntou borè ke kèété o f̀nìí

kékú. Ò do kòtému mesàà nkéncéè. Ò do baké Isidayeribe ke dò yebie nsipísìnàà ndi.

¹⁹ Edii còkù, o biré Findee pokù do púómmu ke duúnnè ò bo peitémè. Ò kèè dìi m̀nni Fidisitèèbe t̀ótémè ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou, k̀o còkù nè o d̀u kè bè kù kè kuyonkuu ò auté k̀o kũ k̀épeité, ²⁰ k̀emmaunè mukũ, bèè ò teennè kè bè d̀: Bá nyièkù! A peité denitidabire nde. Ò í mbè t̀énnè t̀imatì. Ò keté ke í ndake be terè kpéí. ²¹ K̀o b́i nke d̀: Ti Yiè nKuyie nténke í bonè Isidayeribe, k̀é yú o biré ke d̀ Ikabodi.

De kó diyètiri do tukúnè bè t̀óté m̀mmè ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou nè o còkù Edii kó mukũ nnè o d̀u k̀mu. ²² K̀o b́i nke d̀: Isidayeribe p̀amu muwèrímu ke yé be dootit̀bè t̀ótémè ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou.

5

Fidisitèèbe k̀onnèmè ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou

¹ Kè Fidisitèèbe t̀óté ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou Ebeñi-Eseé k̀k̀onnè Asidodi. ² Ke bii dì tanné be b̀ò Dakõ tou k̀énné di také. ³ Kè d̀e wenté kè Asidodi k̀be ente k̀nsó nDakõ do ke duó ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou iikè kè bèe íi mbe b̀ò k̀cónné di do borè. ⁴ Di wentiri kè bè nsó nDakõ tó do ke duó ti Yiè nKuyie ntaummè t̀ou iikè, di yuu nè di ǹu kè dè b̀ké ke cóu de kó kudieku b̀ri. ⁵ Dè te nè yienni kè de kó beb̀oyembè nè Asidodi ei k̀be bèè taà de kó kudieku kè bè í naù ku b̀ri.

⁶ Kè ti Yiè nKuyie mbenke ku wèrímu Asidodi k̀be, kè bè poté f̀kúùkùrè kè be k̀mb̀ùt̀i do, bembè nè yehèkè yèè bè t̀kénè ye k̀be. ⁷ Bè yà dìi

mònni tii bè tùðkení, kékuó nke dò: Ti í dọ ti Yiè nKuyie nyIsidayeriibe tũ nkù taummè tọu mbo ti cie, kù ti potému, tínti nè ti bọð Dakōð.

⁸ Kè bèe yú Fidisitēēbe kpààtìbè bẹmọu ké bè beke ke dò: Ti yóó yíme Kuyie nyIsidayeriibe tũ nkù taummè tọu? Kè bè dò: Tọnè di kékọtenè Kati kó diheì.

Kè bèe di tọ kékọtenè Kati èi. ⁹ Bè di tùðkenko dii mònni Kati, kè ti Yiè nKuyie mpoté de kó diheì kọbe bẹmọu, ibí nè bẹkótìbè kè fọkúùkúùrèe bè pì nkè be kòm̀bù̀d̀t̀i do. ¹⁰ Kè bèe di tọ késọ́nnè Ekinọ. Ekinọ kọbe di yà dii mònni kékuónko ke dò: Bè tọní Kuyie nyIsidayeriibe tũ nkù taummè tọu ke bo ti kuọ timọu.

¹¹ Ke múnke yú Fidisitēēbe kpààtìbè ké bè nàké ke dò: Kpènnè Kuyie nyIsidayeriibe tũ nkù taummè tọu, kè meè dọke ti yóó kú timọu ndi.

Kufṣwaá nkuù do auté benitìbè diheì miēke, ke yé ti Yiè nKuyie ndo bè potémè. ¹² Bèè kraá ke í ku kè bèe muọke fọkúùkúùrè, kénkuònnè kuyonku, kè yedabùò ndèkù keĩnkè.

6

Fidisitēēbe kpènnémè ti Yiè nKuyie ntaummè tọu Isidayeriibe cie

¹ Kè ti Yiè nKuyie ntaummè tọu mbo Fidisitēēbe cie, ke dò betààbè bèyiekè. ² Kè Fidisitēēbe yú be kó bebọyembè nè be pāābè ké bè beke ke dò: Ti yóó yíme be Yiè nKuyie ntaummè tọu? Ti nàkénè ti bo yíme ké di kpènnè di yènní dè. ³ Kè bèe bè nàké ke dò: Kè di dọ kékpènnè Kuyie nyIsidayeriibe tũ nkù taummè tọu, di báá di kpènnè detetirè, di pā dèmarè Kuyie nyIsidayeriibe tũ nkù di yei nhūtímù kpéí,

de m̀nni ndi di yóo miɛtémè kébanté mùu do te kè Kuyie nni ndi puotì. ⁴ Kè Fidisitɛ̀ɛ̀be beke ke d̀: Ba mbotí nku ti d̀ nképāmè Kuyie nkéfóó?

Bebəoyembè nè bepāābè kè bè d̀: Dí kù pā yesəwèrè kè yè mmànnè Fidisitɛ̀ɛ̀be kpààtibè māmè kè dí má mesə nkè dè ndò nyiti kémbò dènnùmmù ke yé meyei mmemáà meè di tù̀kení d́ndi nè di kó bekpààtibè. ⁵ Də̀nè yenúútè yèè do di yìè ye kó mebenkùmè nè iti ì do caàri di paa nyi kó mebenkùmè kébanté Kuyie nyIsidayɛeribe tū nkù deumè. Kè dè naati kùu yóu kù bo ndi də̀rimè meyei nnè di b̀kè nè di èi. ⁶ Di báá kpénkùnnè di to Esibiti kóo kpààti nè o kabè bè do d̀d̀mè, di yému kù do bè d̀d̀mè kè bè yàa yóunè Isidayɛeribe kè bèè yè. ⁷ Də̀nè tenaasāntè pàntè, kéyà inaani ìdèi ì t̀ tibiiti, ì mu nyí buuté kudáú, kè ìi dete tenaasāntè, kè dí pítinné i biiti tɛ̀ɛ̀tè. ⁸ Kè dí túóté be Yiè nKuyie ntaummè t̀u kéānnè tenaasāntè mièke kéwáá ndit̀u marì kéinnè képéennè be Yiè nKuyie ntaummè t̀u, di yóo ānnè dii mièke di pā m̀èè sə be Yiè nKuyie nke f̀ó. Kè di dèè memme dí yóu kè tenaasāntèè kété. ⁹ Kè di yà kè ì kètè Isidayɛeribe ciè kó kuce ke wetí Beti-Semesi dí banté ke d̀ nKuyie nkuù do di də̀ri de kó meyei. Kè ì me nkètè kupíkù makù dí banté ke do nkuù í m̀è ndi d̀d̀ kè dè baa di tù̀kenímu.

¹⁰ Kè bèè d̀d̀ bè bè nàké t̀ timə, kéwáá nyinaani ìdèi ì t̀ tibiiti ké ì buú nkudáú kè ìi dete tenaasāntè, kè bèè pítinné i biiti tɛ̀ɛ̀tè, ¹¹ kétannè dit̀u mesə nkó iti ā di nè yesəwèrè, yèè benkú f̀kúkúùkúùrè dèè do bè p̄.

¹² Kè inààke p̀nkèe kété Beti-Semesi kó kuce kémmunti bá ì í ẁkii i f̀nkúò bíkè yoo kubakù

youú yoo kucàнку kè Fidisitēēbe kpààtìbè ntè tũ nkétuàkenè Beti-Semesi temmàнку. ¹³ Kè de kó dihèi kàbe bo kubiriku ke kōũ be diiti, káyà ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu kè diwèi bè pĩ mmediè. ¹⁴ Tenaasāntè tũ̀koo dii m̀nni Sosuwee paku kecóm̄m̄m̄ kupèrikù dièkù makù také bèè de bo kè bèè kéké tenaasāntè kó idéi ke fié ti Yiè nKuyie nyinààke ìi do tè dèri kétuà.

¹⁵ Kè Defiibe cūũ ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu nè ditɔu mesɔo n̄n̄nti do ã di kédú ndemou kupèrikù ìnkè. De kó diyie kè Beti-Semesi kàbe fié iwũɔ nKuyie nkétuà nkékuà itei, metaummè kpéi. ¹⁶ Fidisitēēbe kpààtìbè de yà dii m̀nni demou kékò nde kó diyie.

¹⁷ Nte bè do totí m̀è botí Fidisitēēbe do pã yèè sɔwèrè ti Yiè nKuyie nke bo fós. Kè bèè duó nhAsidori òimáà, Asikanɔo òimáà, Kati òimáà, Ekinɔo òimáà. ¹⁸ Kè bè má de mesɔo nkè de dò nyiti kè de nsũ ke m̀nnè Fidisitēēbe kpààtìbè ekè m̀m̀, yedieyè iduotí fité yè nè yesámpóyè, Fidisitēēbe kpààtìbè benùmmù baké yè. De kó kupèrikù bè do ìnné kù ìnkè ti Yiè nKuyie ntaummè tɔu Sosuwee Beti-Semesi kou paku, kù kpaá ke bomu nè yíenní.

¹⁹ Kè ti Yiè nKuyie m̄poté Beti-Semesi kàbe, kè benitìbèe kú sipísiyiekè, bè wènté m̀è kpéi nku taummè tɔu, kè besòmbè yèmmèe caàrè Kuyie mbè poté m̀è kpéi nkuyēi ku dièkù.

²⁰ Kè bè dò: Òm̀u í yó nkpaá fòu, ti bo cuó nke kédéténè ti Yiè nKuyie nkùu nkpa meyei nku taummè tɔu?

²¹ Kè bèè t̄o nkè bèè náké Kidiya-Yeadimmu èi kàbe ke dò: Fidisitēēbe kpēnnénímu ti Yiè nKuyie

ntaummè tou, katenní ké dì tùóté kékònnè di cie.

7

Isidayeribe do wètenímè Kuyie mborè kè kùu bè deeté

¹ Kè Kidiyá-Yeadimmu kòbe kòte kétúóté ti Yiè nKuyie ntaummè tou kékònnè kètanné Abinnadabu cīētè ditāri ĩnkè kētāāté o biré Edeasaa kòo ntè bàa.

² Bè kpēnné ti Yiè nKuyie ntaummè tou Kidiyá-Yeadimmu kè dèe mōnte mesàà nkémmàke yēbie nsipísidé. Kè Isidayeribe wēte kékúónnè ti Yiè nKuyie nké kù wammú. ³ Kè Sammuyerii bè nàké ke dò: Kè di mēnke dó nè di yēmmè memou ndi kēwētení ti Yiè nKuyie mborè, dooténko dibòò Asitaditee nè yeteyè yemou kó kubotí, kétaunnè dimàà ti Yiè nKuyie nkémpī nkuù mää tōmmú kè kù di deēténè Fidisitēēbe.

⁴ Kè Isidayeribe útóo yebòkè yemou Baadibe nè Asitaditeebe kēntū ti Yiè nKuyie mmàà. ⁵ De mōnni kè Sammuyeri dò, Isidayeribe bēmouu tí mMisipaa, kòo bántè ti Yiè nKuyie mbe kpéí.

⁶ Kè Isidayeribe tí Misipaa kēyēnté menie nkécóúnko ti Yiè nKuyie nyìkè, kēbou dinùù kédáa mbe yei nke dò: Ti yeténèmu ti Yiè nKuyie. Dehde Misipaa Sammuyeri bekénèmé Isidayeribe.

⁷ Kè Fidisitēēbe keè Isidayeribe tímmè Misipaa, kēbáátí yekpààtiyo yēnùmmù ke bo dokénè Isidayeribe, kè bèe ti kèè kè kufōwáa mbè pī. ⁸ Kè bèe nàké Sammuyeri ke dò: Báa ti bōntóo bántè ti Yiè nKuyie nkè kù ti deēténè Fidisitēēbe.

⁹ Kè Sammuyeri túóté dipedabii dìi kpáá yáá nké dì fèúté ti Yiè nKuyie nkétuò, ké kù bántè

Isidayeribe kpéi nkè kùu còuté o báammu. ¹⁰ Sammuyeri kpaá tuò nfèè pièfè kè Fidisitēēbe kèríní ke bo bè dokénè. Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè fetaafe mpéú mediè nkè kufōwaá mpī Fidisitēēbe kè bèe coké, kè Isidayeribe bè na. ¹¹ Kè bèe íté Misipaa ké bè bèti kētuakenè Beti-Kaa ké bè kùo. ¹² Kè Sammuyerii túóté ditári káfíi mMisipaa nè Senni de cuokè ké di yu ke dò: Meteemmè-tári, kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nti teennènní ke kàá ndiè nde. ¹³ Kè Fidisitēēbe yote Isidayeribe, bè ténke í ndàátí kètanní be tenkè miēke, kè ti Yiè nKuyie nni mbenkú ku wērímú Fidisitēēbe Sammuyeri fōmmu mumou miēke. ¹⁴ Kè Fidisitēēbe tēnné Isidayeribe be ekè bè do fèke yè, yèè soké Ekinoo nè Kati de cuokè, kè Isidayeribe wēte kētieke be tenkè. Amariibe nè Isidayeribe kè bèe narike.

¹⁵ Kè Sammuyeri ntú Isidayeribe kóo beénti o fōmmu mumou miēke. ¹⁶ Bá dii benni ke ní fité Beteedi nè Kidikaadi nè Misipaa kó yehékè kēbekénè Isidayeribe. ¹⁷ Kòò dèè wèe kò nho cīètè Damaa kēmbekùnè Isidayeribe. Ò do de mmaá ti Yiè nKuyie ndiwũtònni.

8

Isidayeribe bekémè okpàti

¹⁻² Sammuyeri kòté dii mōnni kētuóté o bí idé, o kóo po Soweri nè Abiya, ké bè kàñne Beerisebaa kè bè bo mbekùnè Isidayeribe. ³ Bè me nyí ntūnne wenwe be cice o kó mēborime kéndó idííti ke còú ticuuti ke caàri tibeénti. ⁴ Kè Isidayeribe kó bekótibèe tíi nkékote káyà Sammuyeri Damaa, ⁵ kòò nàké ke

dò: A kòtému, a bí me nyí tũ nha borime, á ti pĩ nhokpààti kòo nti bekùnè ibotí tɛi kperɛ dòmme.

⁶ Dè í nnarike Sammuyɛeri bè ò bekémè okpààti, kòo tì beé ti Yiè nKuyie. ⁷ Kè kùu ò tǝnné ke dò: Yie mbè da beke tì. Dè í tú fǝ nwe bè yetemè, bè yete mí nwe, ke tǝnké í dǝ nni mbè baké. ⁸ Nè m bè dènnemè Esibiti nè yíenni bè n yetírímu ke feu yebakè, bè n dǝdǝmè bè me nda dǝori. ⁹ Nè de kpéi nyie bè da beke tì, ke né bè cau nweti weti ké bè náké okpààti wèè yó mbè baké ò yó mbè dǝòrimè.

Bekpààtibè yó ndǝrimè

¹⁰ Kè Sammuyɛerii náké bèè ò beke okpààti ti Yiè nKuyie nhò náké tì ke dò: ¹¹ Nte okpààti wèè yó ndi baké ò yó ndi dǝrimè: Ò bo tǝnké di miɛke bedapàmbè kè bè nniù o kpàrinaasǝi, kǝtǝnké besǝndèèbè bèè ní yó nni o kpàrinaasǝntè ìkè. ¹² Kòo baá mbetòbè benitibè tekǝupíitè (1000), kébaá mbetòbè benitibè sipísìnùmmù, kè bè nhò kuuti ke kǝũ o diiti, kòo màátí tikpàrinenti nè sinaasǝi kó tinenti. ¹³ Ò bo túóké di kó besapàmbè kè bè nhò dǝòri tǝdààrí, kòo beri, kòo pǝũ pǝè. ¹⁴ Wèè ní yó nte di paa nsààrè nè fínyí kó deite nsààrè nè odifè kperɛ sààrè kénduò nde be mbɛhǝpòmbè. ¹⁵ Kè di kǝũ tidiiti yoo di tǝũ fínyí kó yebe, wèè benné kédeite depíinnè kéduó nho kpààticǝtè kó bekótibè nè o ǝpòmbè. ¹⁶ Ò ní bo tǝnké di tǝmbè miɛke benitidaabè nè benitipòbè nè di miɛke yedakperè nè yesapùnkperè kétaunnè di sǝmmarímúbè kè bè mpíi nho tǝmmù. ¹⁷ Kàa wǝũ bo tepíitè wèè deite fèməà, ipe nè sibǝó deməu. Nè dǝndi di mǝmməmbɛ kè dí ntú o kó tidaati. ¹⁸ De mǝnni kè di kuónnè ti Yiè

nKuyie ndi tããté wèè kpààti kpéí, nkù me mbáá di ténne.

¹⁹ Kè Isidayeribe yeete Sammuyeri bè nàké ti ke dò: Ti baa dómu okpààti. ²⁰ Ti dó kéndonnè ibotí tei nyi, kèmmàke okpààti kòo nti bekùnè kènni ti kó fekparinafe.

²¹ Kè Sammuyerii keè Isidayeribe nàké ti timou ké ti beé nti Yiè nKuyie. ²² Kè kùu ò ténne ke dò: Duó mbe bè da békú dè, pí mbe okpààti.

Dè kó difonkúò kè Sammuyerii nàké Isidayeribe ke dò: Bá wè wèè kò nho cǐtè.

9

Sauri wantimè o cice sãmmarímúbè

¹⁻² Oniti mǎu weè do bo Bensamé kó dihei ke tú Bensamé kó kuwu kou, kòo yètiri tu Afija kòo peité Bekoda, kòo peité Sedo, kòo peité Abiyedi, kòo peité Kiisi, kòo mmàke o kperè kè bè ò dé, kòo peité o bire ké dè yu ke dò: Sauri, kè dè ntú odasáati, òmou do í wenni Isidayeribe mieke ke tũðke Sauri, kòo mpènkù benitibè bemou meokùmè.

³ Diiyè mari kè Kiisi sãmmarímúbè feti kòo nàké o bire Sauri ke dò: Túóté otõnti òmáà kè dí kote kèwammú sãmmarímúbè. ⁴ Sauri nè o tõnti kè bèè kote kèketènè Efadaimmu tǎrè, kèdeè kéta Sadisaa tempè mbè me nyí nyà mùmamù, kèpètè kéta Sadimmu kaku kémónté kéta Bensamé kaku bè me mbaa í nyà mùmamù. ⁵ Bè tũðke dii mǎnni Sufu tempè nkè Saurii nàké o tõnti ke dò: Ti kò ntecǐtè n cice yàà bo ti mónté kèyè nsãmmarímúbè kpéí kényièkù tii kpéí.

⁶ Kòo tõntii ò ténne ke dò: Dihei dii mè mbo ti iikè Kuyie nkóo niti mǎu weè kè bo, kòo yètiri feí, kòo

béi ntì tii dàò, yóu kè tí kɔte kòò yà, kè dè yèmmè ò ti náké ti bo kɔte kèè bíékè muwammù. ⁷ Kè Sauri dà: Kè ti né kɔri ti bo ntɔ ba kòò pã? Nte pèè í kpaá ti yàrè miéke. Ti me nyí mɔke dɛtɛrè marè ke bo ò pã. ⁸ Kòò tãntii ò tɛ́nné ke dà: M mɔkemu fɛdífè die nti bo fè nhò duó nkòò ti benke ti bo cuó nkè.

⁹⁻¹¹ Kè Saurii ò tɛ́nné ke dà: Dè wenni, tí kɔte. Kè bèe kété kénkɔri dihéi Kuyie nkóo nìti bo dì, kéconè besapàmbè kè bè tati kukó mmudúò kè bèe bè beke ke dà: Oyuwúònti bo dienaà? (De m̀nni Isidayɛribe do ã nkè bè d́ kébeé ntimati ti Yiè nKuyie mbè do ãã yí: Ti kɔtenè oyuwúònti borè. Ti yu wè yíe nKuyie mpã náànti náàntò, be do we ntú oyuwúònti.)

¹² Kè besapàmbèe bè nàké ke dà: Ò bo ke tuòkùnímu, ò kɔtení ti cie nke yíe nke yé yíe ntumè diyie ndi benitibè ãã fié di iwũã ditònni ìnkè. Cãrikenè mecãã. ¹³ Di yóó ò yàmu, di bo ntati dihéi kòò mu nyí tùòke ditònni bè yóó di dè. Òmòu í yóó di kòò mu nyí tùòkoo. Weè ãã m̀o ti Yiè nKuyie nkó mesà mbè kù fié ì wũã ìnkè kè benitibè né na kédì. Kɔtenè mié mbàmbà ndi yóó ò yàmu.

Sauri màánè mè Sammuyɛri

¹⁴ Kè bèe sɔtè be ce, bè tatoo dìi m̀nni dihéi ke ś nSammuyɛri yènni ke kɔri ditònni borè ké bè conè.

¹⁵ Ke me nś ti Yiè nKuyie nwee nàké Sammuyɛri ke dà: ¹⁶ Dè naa bo nkááké mié nkè n duó nkàa máánè onitii m̀ou Bensamɛe kó kuwuə kou, a ò pí ntikpàti kòò mbaké n kó benitibè Isidayɛribe, ké bè dɛténè Fidisitèèbe, bè n kuònnèmu kè n yà be sémmè. ¹⁷ Sammuyɛri yà dìi m̀nni Sauri kè ti Yiè

nKuyie nhò nàké ke dò: Nte onìti n wee da náá nwèè kpéí, weè yó mbaké n nìtìbè Isidayɛeribe.

18 Kè Saurii tóonko Sammuyɛeri borè dihei kó dibòrì borè kóò beke ke dò: N da báámmu n náké oyuwúoǹti borè? 19 Kè Sammuyɛerii ò tḗnné ke dò: Mii tú a wanti wè ti kote ditònni borè, yie nti yóó wēnné kédimu, nanke dikūnwēnni kè n da náké tii da tɔ, kàa kò. 20 Sāmmarímúbè bèè feti kè dè m̀òke yie nyewè yētāāti, a bá nyī̀èkù, bè bè yàmu. Dèmarè né bomu dèè pēēté memme, Isidayɛeribe bùó f́ nwe nè a cī̀ètè.

21 Kè Sauri dò: Mí nwèè tu Bensamɛ kó kuwuo kunaàm̀nkù sàm̀pókù kou, kè n cī̀ètè tu tesàm̀pótè. Dè yī̀me kàa n nàánnè de kó tináàǹti?

22 Memme kè Sammuyɛerii túóté Sauri nè o kóo tōnti kè bèe ta kucadiitidieku, kòo bè kàanne yekotikàrè nè betòbè ò yu bè sipísitāāti. 23 Kòo deè kénáké ocabénníwè ke dò: Túóténí kumaa n do da duó nkù kàa cánné. 24 Kòo kote kétúóténí dikpèrì nè kudiiku kḗnné Sauri ì̀kè, kè Sammuyɛerii náké Sauri ke dò: Nte kumaa nti da sùó nkù yie nkó diyìè kpéí, túóté ku kè dí cááké f́ nnè n yu bè.

Memme kè Saurii wēnnénè Sammuyɛeri kè bèe di de yiè. 25 Kè bèe deè kéíté ditònni borè kékonní dihei. Bè kàri dii m̀onni kudànkù, Sammuyɛeri nè Sauri kè bè nnáá.

Sammuyɛeri pī̀m̀mè Sauri tikpàti

26 Memme kè dèe wenté Sauri nè o kóo tōnti kè bèe piké ente. Diyìè yènni dii m̀onni kè Sammuyɛerii yú Sauri kudànkù ì̀nkè ke dò: Kété! N dó ké da cíemmu.

Memme kè bèe neí kékété. ²⁷ Bè tùòke dìi mǎnni dihei mànkú kè Sammuyɛerii náké Sauri ke dǎ: Duó nkàa kóo tǎntii niité.

Kòo tǎntii niité kè Sammuyɛeri dǎ: Fǎ nni nkpaá diè nkè n da tuo ti Yiè nKuyie nni n nàké ti.

10

¹ Memme kè Sammuyɛerii túóté mekùò nnè tedénté kécóú nSauri yuu kóò ǎrí kébéi nke dǎ: Ti Yiè nKuyie nkuù da tǎáté yíe nkàa bo nkpaàtiri ku nìtibè ké bè deeténè be dootitabè bèè bè fité. Nte dèè yóó benke ti Yiè nKuyie nda tǎátémè kàa bo nkpaàtiri ku kǎbe. ² A yóó ítóo yíe m borè, a bo mberínè Sedisaa kéconè benìtibè bèdébè Dasɛedi fǎti borè, Bensamɛe èi mànkú, kè bè da náké ke dǎ: Bè yàmu a cice sǎmmarímúbè a do waà mbè. A cice ténke í buò be kpeti ò né yǐèkù fǎ nwe ke mǎnté ò bo yǐmè ké da yà. ³ Kàa pǛété dende kétuake bè tu dè Tabǎ-tie borè, benìtibè bètǎati bo dè nda conè ke kǎri ti Yiè nKuyie ncǐtè Betɛedi. Kòò mǎu tǎ yebǎbe yètǎati, kòò dèrì tǎ pǛèbè bètǎati, kòò tǎánwè tǎ menàà nnè kudǎukù. ⁴ Kè bè da dǎu nke da pǎ pǛèbè bèdébè a cǎuté. ⁵ Kàa dèè a pǛété Kibeá Kuyie ntátè FidisitǛèbe ãǎpǎmbè kǎri. Kàa tǎónnènko dìi mǎnni dihei a bo conè Kuyie mpǎánáànì náámbe mabè ditǎnni kè bè cutiní ditǎnni bíékè, bèè ni kè bè bie ntikùtìdùùtì nè yebàrè ke eu siheú nè itǎrí, kè mepǎáyèmmè bè bo kè bè diè nke au. ⁶ De mǎnni ti Yiè nKuyie nYaá mbo da ta kàa yèmmèe dontenè be kǎme kàa ceete ké bè naánnè. ⁷ Kè dende kó dimàà dǎò dìi mǎnni á dǎò a wúó nti, ti Yiè nKuyie nda bommu. ⁸ A niité kékǎte Kidikaadi, n yóó tǎnnǎomu kǛfíe iwũǎ ti Yiè nKuyie nyìi bo tuǎ nnè

mɛtaummɛ kpɛyi, a nni mbaa yɛwe yɛyiekɛ miɛkɛ, n yóó kɔtoomu kɛ da náké a dò nkédòò dè.

⁹ Sauri ité dii mǎnni Sammuyɛeri borè kè ti Yiè nKuyie nceetɛ o yèmmè. Sammuyɛeri do náké tii kó dimàà kè tii dòò de yiè. ¹⁰ Ò tùòkɛ dii mǎnni Kibea, kè Kuyie mpǎǎnáǎnti náam̀bè mabè péuu kɔtɛní kóò co, kè Kuyie nYaá nhò ta, kòo bè naǎnnè kéta Kuyie mpǎǎnáǎnti náam̀mù. ¹¹ Bèè do ò yé nè dimǎnni kè bèe yà ò náammè Kuyie mpǎǎnáǎnti nè Kuyie mpǎǎnáǎnti náam̀bè, kɛmbékú betòbè kɛ tú: Ɔnti tùòkɛní Kiisi birɛ, Sauri múnkɛ naámmu Kuyie mpǎǎnáǎnti náǎntòà? ¹² Kè de kó dihɛi kou mǎu búi nkɛ dǎ? Bɛ kóo niùti né tú wɛ? Dɛ̀ndɛ dinǎǎnhǎntiri dii nyènnimè dii tú: Sauri múnkɛ naámmu Kuyie mpǎǎnáǎnti náǎntòà?

¹³ Sauri yèmmè tɛ̀hnéní dii mǎnni kòo kɔtɛ ditǎnni bo kè. ¹⁴ Kòo cice sám̀póuu ò beke kɛ dǎ: Di kɔtɛ kɛ fǐ nnè a kóo tǎnti? Kè Sauri dǎ: Ti kɔtɛ sǎmmarímúbè wammù mmu, kɛ mǎnté kɛ yóu kɛ kɔtɛ Sammuyɛeri borè tipǎǎti. ¹⁵ Kòo cice dǎ: N náké Sammuyɛeri di náké tì. ¹⁶ Kè Sauri dǎ: Ò ti náké kɛ tú bè yǎmu sǎmmarímúbè.

Ò mɛ nyí nhò náké tìmatì tii tukúnè tikpàti.

Sauri naámmè okpàti

¹⁷ Kè Sammuyɛerii tíi nyIsidayɛeribe bɛmǎu Misipaa ti Yiè nKuyie mborè, ¹⁸ kè bè náké kɛ dǎ: Ntɛnè ti Yiè nKuyie ntinti Isidayɛeribe ti tũ nkù búi ntì: Ti Yiè nKuyie ntú kuù di dɛ̀nnɛ Esibiti kɛ di dɛ̀tɛnè Esibiti kɔbɛ nè di dootitòbè bèè do di fɛ̀ũnko. ¹⁹ Yíe nkó diyie kè di kù yetɛ kunku kù di dɛ̀tɛnè mɛfɛ̀ũtímè nè mɛyɛ̀ncaàrimè, kɛ yɛ n di pɪ

nhokpààti! Kɔtenní tũnké kɛtíí ti Yiè nKuyie nyìkè di wuɔ ndòmmè nè di naàmùnti dòmmè.

²⁰ Mɛ̀m̀m̀e kè Sammuyɛerii tí nyIsidayɛeribe be wuɔ ndòmmè kɛtãũ tété. Kè ti Yiè nKuyie ntãáté Bɛnsamɛɛ kó kuwuɔ. ²¹ Kòo mbè yu be naàmùnti dòmmè kè ti Yiè nKuyie ntãáté Matidi kòku, kè bè mbè bààti onìti omáà omáà kè Kuyie n tãáté Sauri Kiisi birɛ. Kè bèɛ ò wammú kémónté. ²² Kè bèɛ yóu kɛwɛte kébekɛ ti Yiè nKuyie nkɛ dò: Dɛ kóo nìti baa kòtɛnímu diɛnaà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Ntɛ we kɛ sɔri tinenti miɛkɛ.

²³ Kè bèɛ kɔte kóò tùótɛní, kécónné benìtibè cuokè, kòo mbè òkùnè bɛmɔu.

²⁴ Kè Sammuyɛerii náké benìtibè kɛ dò: Ntɛnè ti Yiè nKuyie ntãáté wè, ò í mǎnnè òmòu Isidayɛeribe miɛkɛ.

Bɛmɔu kè bèɛ pĩɛké kɛ dò: Okpààti mbo sǎà. ²⁵ Kè Sammuyɛeri né bè náké bè dò nkéndɔrimè okpààti, kè ti wǎri dipátiri miɛkɛ, kédɔú nti Yiè nKuyie ncĩtè miɛkɛ, kèdeè kécíe nyIsidayɛeribe bɛmɔu kè bèɛ kũũ mbe cǐí. ²⁶ Kè Sauri múnkɛ kò nho cĩtè Kibea kɛ nɛínè benìtibè mómmɔmbɛ ti Yiè nKuyie nkááké bèè yèmmè. ²⁷ Nè mɛmmɛ kè itookperí yembè ríbo bèè tu: Onìti yìè mbo yĩmɛ kè ti dɛɛtè? Bè do ò sɛnkèrìmu bá bɛmbɛ í nhò pǎ yepǎrè. Sauri mɛ nyí mbéi ntìmatì.

11

Sauri namè Amɔriibe

¹ Kè Naasi Amɔdiibe kpààti kɔtení kɛpi Yabesi èi kɔbe kɛ bo bè dokénè Kadaadi tempɛ mmieɛkɛ, kè Yabesi èi kɔbɛɛ ò náké kɛ dò: Tí dɔ̀nè mɛtaummè, ti yó nyíémmu a kpɛti. ² Kè Naasi Amɔriibe kpààti bè

nàké ke dò: N yiemmu ke bo di dɔ̀nè metaummè, n né dò nkékpéké di nuɔ nyoyi nyi kéãnné ifei Isidayɛeribe bɛmɔu.

³ Kè Yabesi eì kó bekótíbè dò: Tí pã yewe yèyiekè kè ti t̄s mbenitibè kè bèe ce nyIsidayɛeribe tenkè kemou ké bè nàké. Kòd mɔ̀u í bo wèè bo ti teennè ti né da duó ntimáà.

⁴ Kè bèe t̄s nkè bèe kɔte Kibea Sauri eì kénáké benitibè t̄i t̄uðkení, kè bèe tiité bɛmɔu yedabùò.

⁵ Ke s̄ nde m̀nni Sauri kũntinní o nààke kupaku kèbeké mùu te kè benitibè bɛmɔu kuò, kè bèe ò nàké Yabesi kɔbe bè nàké t̄i. ⁶ Sauri t̄i kèè diì m̀nni kè Kuyie nYáá nhò piè nkè dèe ò yonke mediè, ⁷ kòo p̄i nyinààke idèi kékuò, kékéké, kéduó mbenitibè kè bèe cennè Isidayɛeribe tenkè kemou, ke náá nkétú wèè bo yete ke í nneinè Sammuyɛeri nè Sauri mudoò, bè yóó dɔ̀ miè mbotí nku o nààke.

Kè ti Yiè nKuyie ndonné be k̄mbùòt̄i kè bèe tí nkéndò nhonit̄i òmáà. ⁸ Kè Saurii bè kàa mBeseki kè bè mbo sikɔupíkò̀sitàãti (30000), Suda kɔbe sikɔupírísitàãti (30000). ⁹ Kè bèe nàké bè t̄nni bè ke dò: Kɔtenè kénáké Yabesi kɔbe ke dò: Nanke diyie bo nyóó cónné yeyo kè di pété medeetímè. Kè yet̄rèe kɔte kénáké Yabesi kɔbe kè diwèi bè p̄i. ¹⁰ Kè bèe nàké Am̄riibe ke dò: Nanke ti yóó di duómmu timáà kè dí ti dɔ̀nè di dómè.

¹¹ Kè dèe wenté kè Saurii toté Isidayɛeribe yet̄rè yet̄ãti, kè bèe pike cute kéta Am̄riibe kari ké bè poté, kè diyie nyóó cónné yeyo kè bè bè auté, bèe yenté kè bèe cíté bɛmáà bɛmáà. ¹² Kè Isidayɛeribe nàké Sammuyɛeri ke dò: Òmbe do tú: Sauri bá ntú ti kóo kpààti? T̄i benkenè be kè tí bè kùò.

13 Kè Saurii yete ke dò: Yíe nwe ti Yiè nKuyie ndeetéme Isidayeribe, ti í yóo kuò òmòu.

14 De kó difónkúò kè Sammuyerii náké Isidayeribe ke dò: Tí kàtenè Kidikaadi kédòò kéfíí nSauri kpàti.

15 Kè Isidayeribe bemouu kàte Kidikaadi ti Yiè nKuyie taummè tou borè kédòò kékanne Sauri tikpàti kéfíí iwũò ti Yiè nKuyie mmetaummè kpɛyi. Sauri nè Isidayeribe bemou kè bè nyānku.

12

Sammmuyeri caummè Isidayeribe

1 Kè Sammuyerii náké Isidayeribe bemou ke dò: N dòòmu di m beke ti ke di pĩ nhokpàti. ² Di mmònni weè yó ndi ni. Mí nkòtému kè n yùti pɛike, kè n kó bedapàmbè di bonè. N di niité nè m bíkémbénti nti ke tũòkenní yíe. ³ N cómmú yíe ti Yiè nKuyie nyiikè nke nè okpàati kù tãáté wè iikè, kè di m m̀akènè ti, dí ti náké. Kè ñ cəuté òmòu nàáfè yoo o sãmmarímú, kè n ciité òmòu ke di o kpere, yoo n fěũ nhòmòu, kè m me ncəuté òmòu kó idíítí nyi kòo kòóné, kè ñ dè dòò m bo dè ndi yietí.

4 Kè Isidayeribe è tēñné ke dò: Ɔò, a í ciité òmòu ke di o kpere, a me nyí fěũ nhòmòu, a í cəuté òmòu kó ticuuti.

5 Kè Sammuyerii béi nke dò: Ti Yiè nKuyie nnè okpàati bè yàmu di í yàmè n kó meyei mmamè. Kè bè dò: Èě, kù yàmu.

6 Kè Sammuyerii yíe kébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie nyàmú kunku kùù do tãáté Məyiisi nè Anə kè bèe denne di yembè Esibiti. ⁷ Di mmònni tínnènní ti Yiè nKuyie mborè kè n di benke kù di dòò mèè sàà

ndíndi nè di yembè. ⁸ Sakɔbu do kàtɛ Esibiti kè bè nƒɛũnko di yembè kè bèɛ kuɔnnè ti Yiè nKuyie, kè kùu bè duónnì Mɔyiisi nè Anɔɔ, kè bèɛ bè dɛnnɛ ké bè kàtɛnè di mè mbo dùì ɛì. ⁹ Kè dè mboní kè di yembèɛ yè nti Yiè nKuyie, nè dɛ kpéi nkè ti Yiè nKuyie nduó nkè Sisedaa Asɔɔ Fidisitɛɛbɛ kóo āāpònkòtì nè Mɔabu kóo kpààtì kè bèɛ bè kpànnɛ ké bè na. ¹⁰ Kè di yembè tó kuónnè ti Yiè nKuyie nkébéi nke dò: Ti Yiè nKuyie, ti cààrɛmu, ti da yóu mɛè kpéi nke tũ nyɛbɔkè Baadibɛ nè Asitaditeebɛ, ti dɛɛtɛnè ti dootitɔbè kè tí mpĩ nha tōmmú. ¹¹ Mɛnɛmɛ kè ti Yiè nKuyie nduɔnnì Sedeɔɔ nè Edanni nè Sɛfutee nè mí nSammuyɛɛri, kè tí di dɛɛtɛnè di dootitɔbè bèè do di fité, kè di na ke bonè diwèi di nhɛi miɛke. ¹² Di yà dùì mɔnnì Naasi, Amɔriibɛ kpààtì kòò kèríní ke bo di dòkénè ke dò di dó okpààtì ke yè nti Yiè nKuyie ntumè di kóo kpààtì. ¹³ Di mmɔnnì ntenè okpààtì di tãátɛ wè, dùì yè ndi ò dó kè ti Yiè nKuyie mɛ nwe ndi duó. ¹⁴ Kè di dé ti Yiè nKuyie nke pĩ nku tōmmú, ke yíe nku kpɛti, ke í yetɛ tìmatì, mɛmmɛ díndi nè di kóo kpààtì di bo ntaunɛmè ti Yiè nKuyie. ¹⁵ Kè di mɛ nyí yie nku kpɛti kè di yetɛ ku kuó, kù bo di bɛnke ku wɛrímú kù do mù bɛnke mɛè botí di yembè. ¹⁶ Nkpaánè diè nkéyà tidietì ti Yiè nKuyie nyóó dɔɔ tì. ¹⁷ Dè í dò ndididèi ndi ti bomàà? N yó mbáámmu ti Yiè nKuyie nkè fɛtaafɛɛ kperì kényi, kè dí banté di càkemè mediè, di yèmmè di dó okpààtì.

¹⁸ Kè Sammuyɛɛri mbáá nti Yiè nKuyie nkè fɛtaafɛɛ kperì kényi dɛ kó diyie, kè Isidayɛɛriibɛɛ yɔtɛ ti Yiè nKuyie nnè Sammuyɛɛri. ¹⁹ Kè bèɛ náké Sammuyɛɛri ke dò: Bántè a Yiè nKuyie nha tũ nkù ti kpéi nkè ti báá kú, ke yé ti yei nyí sénnímè, kè

ti wète ke yìe ke cààrè ke yē nti dó okpààti. ²⁰ Kè Sammuyerii bè nàké ke dò: Di cààrèmu yie mediè, di ténke né báá yie nkébutínne ti Yiè nKuyie, mpīnnè ku tōmmú nè di yèmmè memou. ²¹ Di yóó kù bùtínne kéntū nyebakè nye yèè í yóó na ke di teennè yoo yè di deeté, yè tu detetirè nde. ²² Ti Yiè nKuyie ntu Kuyie nku, kù í yóó di yóu ke yé kuù dómè ke di dōò ku kabè. ²³ Mí mmómmuo nyí yóó yie nkéyeténè ti Yiè nKuyie nkéyóu m bo nsakémè ke di benkú kuce sàakù. ²⁴ Dí ndé ti Yiè nKuyie kémpī nku tōmmú mesàà nnè di yèmmè memou, di yàmèmu kù dōò tìi dieti di cuokè. ²⁵ Kè di me ndòòri meyei ndi bo kù díndi nè di kóo kpààti.

13

Bè dómè kédokénè Fidisitēēbe kè Sauri yeténè Kuyie

¹ Sauri do yóó di tikpàti ke mōke yebie... * kédi tikpàti kémbaké Isidayeribe ke dò yebie nyèdéè, ² kétāāté Isidayeribe cuokè behāāpòmbè sikoupsitāāti (3000), kè sikoupsidé (2000) nhò bonè Mikimasi Betēedi tāri ĩnkè, kè tekoupiítè (1000) tetè mbonè o birē Sonnatāā Kibeā Bensamē kó kutempē mmiēke. Kè Saurii kpēnné Isidayeribe tabè bá wè o cētè.

³⁻⁴ Diyiè mari kè Sonnatāā do mudoò Fidisitēēbe kóò kùmandàà wèè bo Kibeā kóò kù. Kè Fidisitēēbe ti kèè kè be miēke ncóú nyIsidayeribe kè Saurii kōnné ditāteheù ke dò Isidayeribe bemou

* **13:1** yebie...: Bè wàri Sammuyeri kó dipátiri kè wèè di cēi, kòò nyóó di cēi nke sós Sauri bie nkó fewārifē ütēmu, ò yí nna ke banté mesàà nke né yóu kesoó nde kó mēfiè.

tì kèè. Kè bèɛ keè Sauri kùòmè Fidisitɛ̀ɛ̀be kòò kùmàndáà. Kè behã̀pòmbè bəmou tíí nSauri borè Kidikaadi. ⁵ Kè Fidisitɛ̀ɛ̀be múnkɛɛ báátí ke bo dokénè Isidayɛeribe, kém̄m̄ke sikpà̀rìnaasɛ̀ĩ sikɔ̀p̀ísitã̀átí (3000) nè sisɛ̀ĩ sikɔ̀p̀ísikuò (6000) nè si dèèbè, kè behã̀pòmbè nsũ ke m̀annè dàméèrì kó mubirímú, kébáté Mikimasi Beti-Afenni diyìè yìè kèè bíékè. ⁶ Isidayɛeribe yà dìì m̀onni dè bè pàkém̄mu kén̄cokù ke taà titã̀dèntì nè yefò̀tè miɛke nè yepè̀rè fiè nnè yebèmbíè nkó ifòti ke yé̀ bè do bè ã̀tém̄. ⁷ Kè bèmabè sei Suditɛ̀ɛ̀ ke bo sɔ̀ri Kadi nè Kadaadi be kó kutemp̄ m̄miɛke.

Kè Sauri baa bo Kidikaadi kòo ã̀pòmbè bəmou kpeutí nè kufɔ̀waá. ⁸ Kè bè m̄baa Sammuyɛeri ke d̀ò yewe yèyiekè, kòò bè benné dìì m̀onni ndó kèp̄ɛ̀tè, kòo mu nyí t̀ò̀kení Kidikaadi, kè tihã̀pòntii keté kén̄cìèrì ke yóu Sauri. ⁹ Kè Sauri d̀ò: T̀onèní iwũ̀ ð kè n fié Kuyie nkétuo nkéfiénè m̄taummè kpeyi. M̄m̄m̄ è ì fiémè Kuyie. ¹⁰ Ò t̀ò̀ ndiì m̀onni de kó iwũ̀ ð kè dèè kè Sammuyɛerii t̀ò̀kení kè Saurii yènní kóò co ke bo ò d̀ou. ¹¹ Kè Sammuyɛerii ò beke ke d̀ò: A d̀ò̀ ba? Kè Sauri d̀ò: N yà Isidayɛeribe n yóumè m̄m̄ ke cìèrì, a móm̄muo nha me nyí t̀ò̀kení a m benné dìì m̀onni, kè Fidisitɛ̀ɛ̀be tikú Mikimasi. ¹² Kè n yìèkù Fidisitɛ̀ɛ̀be yà̀ bo k̄atenímè ké ti do Kidikaadi bá ti mu nyí beé ti Yiè nKuyie, deè te kè n yóu ke fié m móm̄muo nKuyie nyiwũ̀ ð ke t̀ò̀. ¹³ Kè Sammuyɛerii ò nàké ke d̀ò: A d̀ò̀ d̄eyeiinkp̄ere nde bá a í p̄i nti Yiè nKuyie nda nàké dìì nuù, k̄a do t̀unne ti Yiè nKuyie nda nàké dìì nuù, a c̄f̄ètè t̄è na ntú tekp̄à̀t̄ic̄f̄ètè s̄ã̀ Isidayɛeribe cuokè. ¹⁴ Di m̀onni a kp̄à̀t̄i ténke í yóo m̄ante, ti Yiè nKuyie ntã̀t̄emu ku

yemmè kóo nìtì kòò bo ntú ku nìtìbè kóo kpààtì a í tũnne mèè kpéí nti Yiè nKuyie nda nàké tì.

¹⁵ Kè Sammuyɛrii íté Kidikaadi kékote Kibea Bensamɛ kó kutempɛ. Kè Saurii kaa mbɛnìtìbè ò kraánè bè kè bè mbo sikɔusikuð (600) ke bo kote kɛmáúténè be dootitɔbè Kibea Bensamɛ tempɛ mmieke. ¹⁶ Sauri nè o bire Sonnatã nè benìtìbè bèè do ò kraánè kè bè mbo Kibea Bensamɛ tempɛ nkè Fidisitɛɛbe bàtè ke bo Mikimasi. ¹⁷ Kè Fidisitɛɛbe kó behããpòmbèè toté yetĩrè yètããtì kè diketirii kété kénwetí Ɔfidaa Suadi èi bíékè. ¹⁸ Kè didèrìi wetínné Bɛti-Onɔ kè ditããnnì mbo ditãrì ìnkè ke wetí be tenkè mànkú bè tu dè Yekoute kó kubiriku dikpáà bíékè.

¹⁹ Bɛmáábè do í bo Isidayɛribe èi dimou mieke ke yé Fidisitɛɛbe do yetemè ke dò: Di báá yie nkè Isidayɛribe mmáátí yese nè yekpãã. ²⁰ Kè Isidayɛribe nkòrì Fidisitɛɛbe borè nde ke netírì be naakã nè be tũkusi nè be pɛé. ²¹ Kè bè ní ndò nkéyietí idítí maì ke né na kéneté be tɔnnentì: Yenaakã nè sipɛé nè sitũkusi nè sikãũ. ²² Mudoò kó diyìè kè bèè mónté tikpàrìnentì, Sauri nè Sonnatã kè bèè nkpaá mɔke yese nè yekpãã.

²³ Kè Fidisitɛɛbe kó dihããpòntĩnnì marìi kote kébáté Mikimasi tãrì.

14

Sonnatã namè Fidisitɛɛbe

¹ Diyìè marì kè Sonnatã náké o kóo tɔntì wèè tɔ o kpàrìnentì ke dò: Kɔtení kè tí kote Fidisitɛɛbe kó behããpòmbè karì dìì mè mbo ciɛ ndi borè.

Ò me nyí nnàké o cice Sauri. ² Dè do s̄́ nSauri bo Kibea nwe ke kari mutie bè tú mù kèdènàdié mùù bo Mikinᵃᵃ mu yuu nè behāāpòmbè sikᵃᵃsikuᵃᵃ (600). ³ Kè Aiya Aitubu bire, Ikabᵃᵃdi tebite, Edii Kuyie nkuᵃᵃ niùti wèè do bo Sidoo o bire Findee kó debire deè do bo ke tᵃᵃ ikuᵃᵃ nenti. Isidayɛribɛ do í yé Sonnatāā kᵃᵃte kè.

⁴ Kè Sonnatāā ndó képi Fidisitēēbe, kékété yetārè mayè cuokè, kè òmarì yètìrì tu Boseɛ, kè diterì kperi tú Sendee. ⁵ Kè òmarì bo kubakù cānku ke wetì Mikimasi kè diterì bo kuyóú ke wetì Kebaa. ⁶ Kè Sonnatāā náké o kóo tᵃᵃntì ke dᵃᵃ: Tí kᵃᵃte Fidisitēēbe itayéí yembè borè kényà ti Yiè nKuyie mbo bè nti duᵃᵃ, kù í yīkú dèmarè, kè kù dó tí bè na, ti yóó bè namu bá ti í mè nsūmè. ⁷ Kòo kóo tᵃᵃntì ò tēñné ke dᵃᵃ: Dᵃᵃ a yèmmè da pā tì, m bo a fñnkúò ndi, n da tūmmu. ⁸ Kè Sonnatāā ò nàké ke dᵃᵃ: Ti yóó kᵃᵃtemu ké bè benke tīmáà. ⁹ Kè bè ti nàké ke tú: Ncómùnè, kè ti di s̄́nkóo! Ti ncómmú. ¹⁰ Kè bè me nyī: Dekenèní! Tí deko, deè yóó benke ti Yiè nKuyie mbè nti duᵃᵃmmè.

¹¹ Kè bèè kᵃᵃte kébénke bemáà Fidisitēēbe kè bè dᵃᵃ: Ntenè Ebedeebe ke yièní yefᵃᵃtè mièke bè do sari dè. ¹² Kè bèè yú Sonnatāā nè o kóo tᵃᵃntì ké bè nàké ke dᵃᵃ: Dekení kè tí di benke.

Kè Sonnatāā náké o kóo tᵃᵃntì ke dᵃᵃ: A ntū n fñnkúò kè tí deke, ti Yiè nKuyie mbè duᵃᵃmmu Isidayɛribɛ.

¹³ Kè Sonnatāā ndeètò ke ìkú nè o naàcèi nè o nᵃᵃ, kòo kóo tᵃᵃntì ò tū, kè Sonnatāā mbè puotì kè bè duᵃᵃ, kòo kóo tᵃᵃntì bè dèu. ¹⁴ Sonnatāā nè o kóo tᵃᵃntì kè bèè kuᵃᵃ benitibè sipísidé tepēkpēnté sām̀pótè mièke. ¹⁵ Kè kufᵃᵃwáá mpí nFidisitēēbe bemᵃᵃ nè behāāpòmbè bèè kpaá dikarì nè bèè kᵃᵃte dikpànni,

kè ketenkè nhau kè dèe kpeí benìtìbè mediè nkè be kòntì nhau.

¹⁶ Sauri kó behããpòmbè bèè paké kè bè mbo Kibea kéwénté kényà Fidisitëëbe ciétéme tipùtì timòu. ¹⁷ Kè Saurii náké behããpòmbè ke dò: Kaannè benìtìbè kényà bèè kpa ti cuokè.

Kè bèe kaa nkémónté Sonnatã nè o kóo tãntì. ¹⁸ Kè Saurii náké ikuó niùtì Aiya ke dò: Tóni ti Yiè nKuyie ntaummè tóu.

Dè do sǎ ti Yiè nKuyie ntaummè tóu bo Isidayeribe karì ndi.

¹⁹ Kè Saurii nkpaá ke náánnè ikuó niùtì, kè kutoweku dake déúkú Fidisitëëbe karì, kè Sauri náké Aiyaa ke dò: Báá benné kébeé ntìmatì ti Yiè nKuyie.

²⁰ Kòò tíi nho ããpòmbè kè bèe kote mudoò kénsó mbè dootitòbè kpà mbemáá ke ãnti kè kunòòroo dáátí mediè. ²¹ Isidayeribe bèè do wënnénè Fidisitëëbe kénkòrì dikpànnì, kè bèe kónté kéwënnénè Sauri nè Sonnatã be tñnnì.

²² Isidayeribe sòmbè bèè do sòri Efadaimmu tãrì ñnkè kè bèe keè Fidisitëëbe cokémè kéíténí ké bè bètì kékuò. ²³ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Isidayeribe bè na de kó diyie ké mbè bètì késénténè Bèti-Afenni.

Isidayeribe deetéme Sonnatã

²⁴ De kó diyie kè Isidayeribe fëúté mediè nke yé Sauri do béimmè ke dò: Wèè bo déuté dèmarè kè diyie mu nyí ta, kòò mu nyí na o dootitòbè ke pèite, de yiè mbo yà! Nè de kpéí nhòmòu í ndi dèmarè de yiè. ²⁵ Kè bèe tuòke dikpáà marì kè mecekùò mpiéké ke counè ketenkè. ²⁶ Kè behããpòmbèe ta de kó dikpáà kényà mecekùò nhòmòu me nyí ndàátí kékááké ke yé bè démè Sauri béi ndìi nùu.

27 Sonnatãã με νύí νυῖ́ κε δὸ nho cice béi ndinùù marì káyà ticiyèti, kékũũ kupààti yómmè kédéúté kòo ìikèe wenke. 28 Kè kuhããpònkù makùu ò nàké κε δὸ: A cice béi nke tú kè wèè ò dèmarè yíe nhò bo yà. Dèè te kè muwèrímu dònté benìtibè.

29 Kè Sonnatãã δὸ: N cice kóonnè benìtibè mbe, wénté ndèútémè macekùò nkè n yìikè wenke, 30 kéndò nkè benìtibè né do ndi bè εἰ δὲ bè na nnamu be dootitòbè kè δὲ pèèté δὲ mè ndòmmè.

31 De kó diyìe kè Isidayeriibe mbeti Fidisitèèbe κε κῶù, ké bè bèti Mikimasi kètuokenè Ayanòò kéου mediè nkécĩrime. 32 Kè bèe pĩmmú bè na bè kó ipe nè be nàake, ké nyi feu κε cáá ndende meyiĩ ncóú δὲ. 33 Kè bèe náké Sauri κε δὸ: Isidayeriibe δὸò meyi mme κε feu iwũò κε cáá mbè ì fié δὲ, meyiĩ ncóú δὲ, kè Saurii kuónkoo κε δὸ: Di cààrèmu! Biennèní ditàri marì die. 34 Kè bèe kote kénáké benìtibè κε δὸ: Bá wè wèe tóni o nàáfè yoo o pièfè deborè kékua kécááké, kè di bá nyi cáá nyi yĩ ncóú δὲ kèyetenè ti Yiè nKuyie.

De kó kuyuoku kè bá wèe tóni o òfè ké fè fèuté deborè. 35 Mèmmè Sauri maámè ti Yiè nKuyie ndiwũòtònni ketiri kébéi nke δὸ: 36 Ti sooté κε nyènkè kèmpuò Fidisitèèbe ké bè kùò páíi kèhéi be kperε, bá ti báá súò nhòmòù. Kè tihããpònti δὸ: Dòò a dómè.

Kè ikuó niùti δὸ: Ti keténè kébeé ti Yiè nKuyie.

37 Kè Saurii beé nti Yiè nKuyie nke δὸ: Kuyie nti kote kédokénè Fidisitèèbaa? A bo duó nkè ti bè naà?

Ti Yiè nKuyie με νύí nhò tènné timati de yiè. 38 Kè Saurii tíi nyIsidayeriibe kó bekótibè κε δὸ: Wénténè káyà meyi mmeè δὸò yíe. 39 Ti Yiè nKuyie mbomu κε deerí Isidayeriibe, m béi nti yóó daòmu. Wèè te

de kó meyi nhò yóó kúmu bá kè m bire Sonnatã nwe.

Ditĩnni miẽke òmòu í nhò tẽĩné tĩmati. ⁴⁰ Kè Saurii náké Isidayeri ke dò: Di cómmú kupíkù kùmáà, mí nnè m bire Sonnatã kè ti cómmú kutekù. Kè ditĩnni náké Sauri ke dò: Dòò a dómè.

⁴¹ Kè Sauri dò: N Yiè nKuyie nyIsidayeri tũ nkù dè dòmmè kàa í n tẽĩné yíe ntĩmati? Kè mecaàrimè bo mí n nè m bire Sonnatã tũ ìnkè yoo a nitibè Isidayeri ìnkè, kè ti bọ nyipãadiítí li benke.

Memme kè bèè bọ nyipãadiítí kè ì benke Sauri nè Sonnatã. Kè behãapòmbèe yè. ⁴² Kè Sauri dò: Tãũnè tété mí nnè m bire Sonnatã ti ìnkè, kè bèe tãũ kòo do Sonnatã ìnkè. ⁴³ De mòmni kè Sauri dò: N náké a dòò mù.

Kè Sonnatã dò: N kááké m pàati yómmè mme mecekùò nke dèúté. N yiemmu ke bo kú. ⁴⁴ Kè Saurii béi nke dò: Kuyie nni mpoté kè nsà kè Sonnatã í ku.

⁴⁵ Kè tihãpònti dò: Sonnatã báá kú, weè te kè Isidayeri auté be dootitòbè. Ti Yiè nKuyie mbomu! Dende báá dòò, ti báá yie nkòo yùrikù bá kùmáà do ketenkè. Nè Kuyie nkó meteèmmè mme ò pĩmmè mutómmú yíe.

Memme kè tihãpònti deeté Sonnatã bá ò í nku de kó mukũ. ⁴⁶ Memme kè Saurii yóu Fidisitèbe mubetìmù kè bèe kũ mbe cẽĩ.

Bè náké ti Sauri kpàti ìnkè

⁴⁷ Sauri náá ndiì mòmni Isidayeri kóo kpàati ké pánkè dokénè o dootitòbè bèè ò fité: Mòabiibe nè Amadiibe nè Edomiibe nè Tisoba kó dikpàatiyuu nè Fidisitèbe. Kòò cuó nkèè bíékè wèe na. ⁴⁸ Weè do dokénè dikòmbùò Amadesiibe bembè bèè do fekù Isidayeri kperè kòo bè na, kèdeeté Isidayeri.

49 Sauri kó ibí do tú Sonnatãã nè Isefi nɛ Madikisina nɛ initipobí idéi, kɛ dɛketirɛ ntú Mɛdabu kɛ dɛdérɛ tu Mikaadi. 50 Kòo pokù yètìrì tu Ainɔammu, Aimasi birɛ. Wèè baké behããpòmbè kòo yètìrì ntú Abunɛɛ, kòo cice kperì tú Nɛɛ, Sauri tebitɛ kó dɛbirɛ. 51 Kiisi Sauri cice nè Nɛɛ nè Abunɛɛ cice, bɛ cice do tú Abiyɛɛdi.

52 Sauri kpàtì timou miɛkɛ ò do dokùnɛ Fidisitɛɛbɛ mbɛ kɛ dɛ tònɛnì, kòò yà onitì wèè mòkɛ dikòmbùò yoo ò kpehnì wèè ò pĩ ntihããpòntì.

15

Sauri yetɛmɛ Kuyie nkpeti

1 Kɛ Sammuyɛerii náké Sauri kɛ dò: Ti Yiɛ nKuyie ndo tònɛnì mí nwe kɛ n da pĩ ntikpàtì kàa bo mbaké Isidayɛeribɛ, kɛnté kù yɛ n da náké tì: 2 Ti Yiɛ nKuyie Mpakɛdaa tu kù yóó potɛmu Amadesiibɛ kɛfóó mbè do dintɛmɛ Isidayɛeribɛ bè yènnì dii mònɛnì Esibiti kɛ bè poté. 3 Kɔtɛ kɛ bè dokɛnɛ kɛ bè kùò bɛmou páii! A báá kuó nhòmòu mesémɛ, á kuó dèè kó dimàà wɛi, benitidaabè nè benitipòbè, ibí nè ibíbɛnnì, inààkɛ nè ipe nè yòyòbè nè sãmmarímúbè.

4 Kɛ Saurii tíi mbehããpòmbè Tedaimmu, kɛ bè kaa nkɛ bè mbo sikɔupíkòupísidé (200000). Sudaa kɔbɛ tekɔupípiítè (10000). 5 Kɛ bèɛ tuokɛ Amadesiibɛ èi kɛ dékɛ kɛnhokɛ kudúókù 6 Kɛ Saurii náké Keniibɛ kɛ dò: Yènnɛ Amadesiibɛ cuokɛ kédété. N yí dó kɛ di wènnɛ kunasãã kɛ yé di do dòòmɛ Isidayɛeribɛ mesàà mbè yènnì dii mònɛnì Esibiti. Mɛmɛmɛ kɛ Keniibɛɛ yɛ Amadesiibɛ cuokɛ. 7 Kɛ Saurii poté Amadesiibɛ, kétúóté Afidaa kétuokɛnɛ Suudi Esibiti tenkɛ diyìè yènnì kèè bíékè, 8 kɛkuò benitibè bɛmou

késúó mbe kóo kpààtì Akaki kòò pĩ nhofòùwè. ⁹ Sauri nè o āāpòmbè kè bɛɛ yóu Akaki nè iwũṣ ìì kó dimàà tu isààyi: Inààke nè ipe. Iwũṣ ìì kó dimàà cénke tu isààyi, kékuṣ dèè tu desĩntékperɛ, dèè í dò nkédòòhè mùmamù.

¹⁰ Mɛmɛ kè ti Yiè nKuyie mbéinnè Sammuyɛeri ke dò: ¹¹ N dèmmumu dè yĩmè kè n tãáté Sauri kòo bo ntú Isidayɛeribe kóo kpààtì. Nte we ke m bùtínné, ò í yie nke tũnne nh ò nàké tì.

Kè Sammuyɛeri yèmmè caàrè kòo nyie nke kuònnè ti Yiè nKuyie.

¹² Kè dèɛ wenté dikũnweñnì sèì kòo kɔte ke bo yà Sauri, kè bɛɛ ò nàké ke dò: Sauri kɔte Kadimɛedi ke bo maá dicòncònnì kéndenninì ò namè Amadesiibe, ke dèè ke pɛété ke kòte Kidikaadi.

¹³ Kè Sammuyɛeri ntùòkoo Sauri borè, kòo ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie nda dòò mɛsàà, n dòòmu kù n nàké tì timòu. ¹⁴ Kè Sammuyɛerii ò beke ke dò: M mɛ n yo yèè pedabùò nnè inààke kperɛ, yè bonní dɛ? ¹⁵ Kè Saurii ò tɛñné ke dò: Tihãāpòntì tìì soó nhAmadesiibe wũṣ sààyi ke ì tónì, ke ti bo fíé ti Yiè nKuyie nha tũ nkù. Desònnè kó dimàà ti dè kùòmu páíí. ¹⁶ Kè Sammuyɛeri dò: Dè sànnèmu mɛmme. N yóó da nàké ti Yiè nKuyie nni nnàké tìnti keyènkè. Kè Sauri dò: Bèí.

¹⁷ Kè Sammuyɛeri dò: A do cìè ndìì m̀nnì amàà kè ti Yiè nKuyie nkuù da tãáté, di mm̀nnì kàa baké Isidayɛeribe. ¹⁸ Kuù da tɔ nke tú: A kɔte kédokénè Amadesiibe dɛ kó benitiyibe, ké bɛ kuṣ páíí ke báá súó ndèmarè. ¹⁹ Dè yĩmɛ kàa í yie nkù da nàké tì, ke éi be kperɛ ke dòò kù í dó dè? ²⁰ Kè Sauri dò: N yiem̀m̀mu kù n nàké tì ke kùò Amadesiibe bɛmòu,

ke sùò mbe kóo kpààti Akaki máà ndi koò tóni die. ²¹ Kè n kó behããpòmbè soó nyiwũõ sààyì ke ì tóni die nKidikaadi kè ti bo ì fié ti Yiè nKuyie nha tũ nkù.

²² Kè Sammuyɛerii ò tɛ́nné ke dò: Ti Yiè nKuyie ndó di bo nkù feumè mme iwũõ ke pɛ́ɛ́tɛ́ di bo nyíemmè ku náaàtàà? Kàa yie nti Yiè nKuyie mbéi nti dèè kù naati ke pɛ́ɛ́tɛ́ a bo kù fiémè iwũõ mekùò nkpeyi. ²³ A bo yetemè ti Yiè nKuyie nkpeti dè í cáánnè a bo pãámè, itookperí me nyí cáánnè a bo fiémè yebokè. A mè nyetemè ti Yiè nKuyie nkpeti, kù múnke da yetemu yíe. A ténke í yó ntú ku nìtìbè kóo kpààti. ²⁴ Kè Saurii kuónko ke dò: N cààrèmu! N yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti ke yete a kó itié. N yòte tihããpònti nti ke dòò tì yè mmù. ²⁵ Di mmònni n da báammu! N cààrèmu, ncíé n yei, nkéwɛ́tení kè ti kòte kè m bántè ti Yiè nKuyie. ²⁶ Kè Sammuyɛeri dò: Mí nnè fǒ nti báá nɛ́í, a yete ti Yiè nKuyie nkpeti nti kè kù me nda yete, a ténke í yó ntú Isidayɛeribe kóo kpààti.

²⁷ Kè Sammuyɛerii bú́tinné ke bo íté, kè Saurii pǐ nho yaàbòrì kè dìi kɛ́tɛ́. ²⁸ Kè Sammuyɛerii ò nàké ke dò: Ti Yiè nKuyie mmúnke kɛ́tɛ́mu a kpàti yíe nyIsidayɛeribe cuokè, ke tì duó nhotòu mòu wèè wenni ke da pɛ́ɛ́tɛ́. ²⁹ Isidayɛeribe kó muwɛ́rímú tú ti Yiè nKuyie nku, kù í sou nkù í tú onìti ke bo béi nkéwɛ́te kéceete. ³⁰ Kè Saurii yíé kébéi nke dò: N cààrèmu, a n cíé nké n déúkùnnè behèikènkótìbè nè Isidayɛeribe bəmòu ìkè kɛ́wɛ́tení kè m bántè ti Yiè nKuyie.

³¹ Kè Sammuyɛerii wɛ́tení kóò tũnne kè bèe kòte kè Saurii bántè ti Yiè nKuyie.

32 Kè Sammuyeri dò: Tóní die nhAkaki Amadesiibe kpààti n yìkè. Kè Akaki nkéríní kòo yèmmè naati, nè o yèmmè miεke kòò tu mukũũ nkó kunóú dètému di mmònnì. 33 Kè Sammuyeri né ò nàké ke dò:

A siè dìi te kè tibíyõtì pàà ti bí,
a kóo yō múnke yóó pàamu o birε.

Dεñde Sammuyeri ò kùòmè Kidikaadi ti Yiè nKuyie ntaummè tou ìkè.

34 Dε kó difōnkúò kè Sammuyerii kò nDamaa, kè Saurii kò nKibea. 35 Kè Sammuyeri yèmmèε caàrè mediè nSauri kpéi nkòò yàa kúnè ò ténke í ò yà. Kè ti Yiè nKuyie nyèmmè múnkeε caàrè kù tāātè mèè kpéi Sauri kòò bo ntú Isidayeribe kpààti.

16

Bè pĩrmè Dafiti tikpàti

1 Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sammuyeri ke dò: Dè yó nkááké de kàa yóu a bo nkuòmmè Sauri kpéi? Nh ò dootóomu, ò ténke í yó ntú Isidayeribe kpààti, íté kétúóté a naàyènnì, ké dì cūó mekùò nkékote Seseε cie Betideεmmu. O bí miεke nke n tāātémè okpààti n yèmmè kou. 2 Kè Sammuyeri dò: Yé mbo yĩmè? Kè n kòte Sauri yóó keèmu ké n kuω. Kè ti Yiè nKuyie ndò: Íté kéntō fenàáfè, kàa tùòkoo a dò: N kòtení ke bo féúté fεǝfè nfe ti Yiè nKuyie. 3 A yú Seseε kòò nda neínè, mĩ yóó da benke a dò nkédòòmè, kàa pĩ n da benke wè tikpàti.

4 Kè Sammuyerii dòò ti Yiè nKuyie nhò nàké ti kékote Betideεmmu, kétuòkoo kè dihei kó bekótíbèε ò yà, kè dèε bè di kè be kòntì nhau, kè bèε kòtení kòò

co ke dɔ̀: Kusààkù bakaa? ⁵ Kòo bè tɛ̀nné ke dɔ̀: N kòtení ke bo féúté fɛ̀ǎfɛ̀ nfe ti Yiè nKuyie. Wénkùnnɛ dimáà kè ti nei kɛ́féúté fɛ̀ǎfɛ̀.

Kè Sammuyɛrii duó nkè Sɛsee nè o bí kè bèɛ wénkùnnɛ bɛmáà, kòò neínè kè bè bo fíé iwūš. ⁶ Bè tùòkoo dii mǎnni kè Sammuyɛrii yà Ediabu, nè o yèmmè mieke ke dɔ̀: Nte ti Yiè nKuyie ntǎáté wè mènke. ⁷ Kè ti Yiè nKuyie nhò nàké ke dɔ̀: Bá nwúó nho dòmmè nè o okùmè, nyí we ntǎáté, n yí wúó mbenìtibè wúó ndè, benìtibè wèi tikǎnti nti kè mí nwéi meyèmmè.

⁸ Kè Sɛsee yúní Abinnadabu, kòo tuǎkení, kè Sammuyɛri dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nyí tǎáté yie.

⁹ Kè Sɛsee yúní Samaa, kè Sammuyɛri dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nyí tǎáté yie.

¹⁰ Kè Sɛsee nyuní o bí kétuǎkenè òyiekè, ti Yiè nKuyie nyí ntǎáté be kòò mǎu.

¹¹ Kè Sammuyɛrii beke Sɛsee ke dɔ̀: Bɛdapàmbè bɛmǎu ndaa? Kòò dɔ̀: Osámǎpòu weè kpaaní ke cǝmmú ipe. Kè Sammuyɛri dɔ̀: Tš nkè bèɛ ò yuní, kòò í tùòkení ti í yóó di ikuó dii.

¹² Kè Sɛsee tš nkè bèɛ ò yuní. Ò do tú onitiwūšwè nwe kòò òkè wenni, kòò yèmmè duó cátiɛ. Kè ti Yiè nKuyie nnáké Sammuyɛri ke dɔ̀: Weñwe, pĩ nwe tikpàti. ¹³ Kè Sammuyɛrii íté kétúóté o naáyènni kécóú mmekùò nDafiti yuu ñnkè, o tebíi òkè, kè ti Yiè nKuyie nYaá ncúténí de kó diyie Dafiti ñnkè ké nhò bonè.

De kó difǎnkúò kè Sammuyɛrii kò nho cie Damaa.

¹⁴ Kè ti Yiè nKuyie nkó muaá nyíté Sauri ñnkè, kè kùu ò duǎnni meyèmmè yeime kè mè nhò kǎónnè.

¹⁵ Kòò tǎmbèɛ ò nàké ke dɔ̀: Ti Yiè nKuyie nkuù da

duənní meyèmmè yeime kè mè da kəənnè. ¹⁶ Ti yìè nkàa ti pā dinùù tínti a kó betāmbè ti yóó waámmu onìti wèè nə nke bie nkukùtidùkù, kè meyèmmè yeime Kuyie nduənní mè níí da ité dìi mənni wèè bentε kukùtidùkù kè dè da tǔke. ¹⁷ Kè Sauri dà: Yànè onìti wèè nə nke bie nkukùtidùkù mesàà nkòò kətení.

¹⁸ Kòo kóo tǎnti mǎu bēi nke dà: N yému onìti mǎu, Seseε Betideεmmu εi kou kó debire kòò nə nke bie nkukùtidùkù mesàà, onìti mómmuə nwe kòò tu onitidùu ke náannè meciì, ke tú odasáati kè ti Yìè nKuyie nhò bonè.

¹⁹ Kè Saurii tǎ nkè bèε náké Seseε ke dà: Sauri tu a ò duónko a bire Dafiti wèè cēmmù ipe. ²⁰ Kè Seseε waá mpéè nè menàà nkécūš kudəukù miεke, képi ntebuətè ké dè tou nsāmmarímú, kè Dafiti bii bo dè duó nSauri. ²¹ Kè Dafitii tuəke Sauri cǐtè kémpí nho tǎmmú, kè Saurii ò pénsirì, kòò tǎāté kòò ntəu o kpàrinenti. ²² Kè Saurii tǎ nkè bèε náké Seseε ke dà: Sauri tu ò dǎ Dafiti mbo o cǐtè nte ke pí nho tǎmmú ke yé wè ò pénsirimè mediè.

²³ Kè dèε yie nkè meyèmmè yeime Kuyie nduənnimè níí ò ité, Dafitii túóté kukùtidùkù kébentε kè dèε tǔke Sauri, kòo yèmmèε bonke kè meyèmmè yeimeε ité.

17

Dafiti kpannèmè Kodiyati

¹ Kè Fidisitēεεe tíi mbe kó behāāpəmbè mudoo kpéi nSokoo Sudaa tempē mmiεke, kékari Efesi-Damimmu, Sokoo nè Asekāa de cuokè. ² Sauri nè Isidayεεribe kè bεmbe múnkeε bátε kubiriku bè tu kù Tedementi biriku kémbaati ke bo dokénè

Fidisitɛɛbe. ³ Fidisitɛɛbe nè Isidayɛɛribɛ kè bè ndeke yetārè ke wetí betòbè, kè kubiriku soké be cuokè.

⁴ Kòo nìtì mǎu yìenì Fidisitɛɛbe kó behāāpòmbè miɛke Kati naàmùnkù kou, kòo yètìrì tu Kodiyati, o okùmè bo ntùòke mètìrì mètāāti nè sǎntimètìrì sipísidé nè mènùmmù. ⁵ Kòò òké disəwũḏ kó dipìi kè disəwũḏ kó kupenku pi o cĩncĩnnì kè ku cǎékù bo cìdòò sipísikuḏ. ⁶ Kòò kǎnké o tààke disəwũḏ kó kupenku, ke báátì disəwũḏ kó dikpàrìsiè. ⁷ Kòo kpānnì kó kudú mǎnnè kucuudú kè mɛkpāmbii nkó kucǎékù bo cìdòò bèyiekè. Wèè tǎ o dǎpìkù kòò nì o ìkè. ⁸ Kòo cómmú kǎpǎkè ke dò: Di benné ke yènnìmu ke bo ti dokénè, n tú Fidisitɛɛ nwe kè dindi tú Sauri kó tidaatì. Tǎāténè di miɛke onìtì òmáà kòo kǎténì kè tí kpa! ⁹ Kòò n na tí naá ndi kó tidaatì, kè m me nhò na dí naá nti kó tidaatì kǎmpǎ nti tǎmmù. ¹⁰ N yí di wúó nfenònfè kè di yete, dí dǎiténì di miɛke onìtì òmáà kè tí kpa.

¹¹ Kè Sauri nè Isidayɛɛribɛ kè bèe keè de kóo nìtì nǎámmè, kè kufōwáá mbè auté.

¹² Dafiti cice do tú Sese Efadataa kó dihèi kou nwe ke bo Betideɛmmu Sudaa tempɛ mmieke ke mǎke ibí iyiekè. Sauri kó dimònnì do sǎ nhò kòtému mediè. ¹³⁻¹⁴ Kòò bí ikótì itāāti niènè Sauri dikpānnì, be kóo po Ediabu nè Abinnadabu nè Samaa. Dafiti weè do tú tɛyāātè. ¹⁵ Kè Dafiti níi mbo Sauri cǎètè ke kũũnnì o cice cǎètè Betideɛmmu ke cǎmmù o pe.

¹⁶ Kè weè Fidisitɛɛ nyiitinì dikũnwehì nè kuyuoku ke dò yewe sipísìnàà.

17 De kó yewe mieke nke Sese nàkémè o biré Dafiti ke dò: Túóté tidiitì tii nnè kuyàrikù ti cìe ntì nè pèèbè bié ntepiítè, kékòte kédúo nha kó bekótíbè bè bàtè dè. 18 Á ntonè yenaakãà ntepiítè tie kéntò ke bií duó nwèè bè baké. Kàa dou nha kó bekótíbè ke wētini bè da duonni demarè dèè benkú be kōnti naatimè. 19 Bembé nè Sauri nè Isidayeribe tobè, bè bo kubiriku bè tu kù Tedimenti biriku nku ke dokùnè Fidisitèèbe.

20 Dikúnweñni sèi kè Dafitii pike cuté kèbanné ipe onitì m̀òu kétúóté ò dò nkéntò dè, kékété, kéndonnè o cice do ò nàké dii nùu. Ò t̀òkoo dii m̀onni bè bàtè dè, ke s̀ó mbè d́ó kèboote be dootitòbè kéuu dikpànni kó fehúufè. 21 Fidisitèèbe nè Isidayeribe kè bèe wetinné betòbè. 22 Kè Dafitii d̀únko o nenti o nembàri borè kékòte mudoò borè kéndou nho kó bekótíbè. 23 Bè kpaá ke me nnáá nkè Kodiyati Fidisitèè, Kati naàm̀unkù kouu íténì o ã̀p̀òmbè ìikè kèwète kébéi ò baa ò nnáá ntì, kè Dafitii keè. 24 Kè Isidayeribe ò yàní kè kufòwaá mbè auté kè bè ncokù, 25 ke nnáá nke tú: De kòo nitì d́ó ke ti wéntèmu, deè te kòò iitiní miè mbotí, kòò m̀òu na kòò kùò okpààti bo ò pã tikpàti péu kóò duó nho kóò sapàà nkòo puoke, kédòò de yiè ncíètè mesàà nyIsidayeribe cuokè.

26 Kè Dafitii beke behã̀p̀òmbè bèè ò t̀òkénè ke d̀ò: Kòò m̀òu kùò Fidisitèè yie nke dènnè Isidayeribe ifei bè bo ò yietí ba? O yèmmè dò nhò tu we de kóo Fidisitèè, kutayóú yiè, kòo bo nsáá Kuyie nkòbe.

27 Kè bèe ò t̀ènné kóò nàké bè baa do yè mbè yóó yietí dè wèè bo na de kóo nitì. 28 Kòo kóo kóti Ediabuu keè bè náámmè, kòo mieke peike kòò d̀ò: We nyè nha katení die! A yóunè we ipe dikpàà

mieke? N da yému a í yo ditoò, N yému a yèmmè dòmme. A kàtení ke bo yà dikpànni ndi. ²⁹ Kè Dafitii ò tēhné ke dò: N dòò ba dèè tu deyeire? N na bá mbekàà?

³⁰ Kè Dafitii íté onìtì wenwe borè kékote kèbeké otàù m̀ò kòò baa ò tēhné betabè do ò nàké tì nti.

³¹ Kè benìtibè bem̀ouu keè de kó tináantì, dendè bàmbà nkè tì tuòke Sauri kòò duó nkè bèe yúni Dafiti. ³² Kè Dafitii ò nàké ke dò: Okpàati, a yèmmè báá caàrènè de kóo Fidisitēē. A kóo t̄ntì, mí, m bo kote kóò kpannè. ³³ Kè Sauri dò: A báá na kékpannè de kóo nitì, a kpaá bemmu, wenwe me ntu okpàri nwe nè o b́kém̀b̀ntì. ³⁴ Kè Dafiti dò: Mí nha kóo t̄ntì n tú opec̀nti nwe n cice c̄ētè, ke ã ncēm̀m̀ú ipe, kè dic̀r̀ic̀r̀i kàtení yoo mup̀m̀p̀m̀m̀ù mam̀ù ke bo p̄ m pièfè mafè, ³⁵ N fè pàte ké dè b̀eti, k̀fietè m pièfè, kè dè w̄ētēnì m b́ékè, m p̄ de f̄n̄í kè dè potè k̀kuò. ³⁶ N kòu m̀è botí yec̀r̀ic̀r̀è nè dep̀m̀p̀m̀nnè, n yóó me ndòò Fidisitēē yie nwenwe kutayóú yìè nke yé ò s̄ámmè Kuyie nkòbe. ³⁷ Ti Yiè nKuyie nkùù n deetènè dic̀r̀ic̀r̀i nè mup̀m̀p̀m̀m̀ù kù yó n deetènèmu Fidisitēē yie. Kè Sauri dò: Kote kè ti Yiè nKuyie nda teennè.

³⁸ M̀em̀me Saurii duóm̀m̀è Dafiti o kpàr̀ǹntì kóò òò ndis̄ow̄ũ ò kó dip̀i kóò dàt̄nnè dic̀nc̀nk̀nnì.

³⁹ Kè Dafiti túóté Sauri siè k̀b̀áátí dic̀nc̀nk̀nnì ìnkè, ò í nna ke bo cente ke yé ò do í dè mantènèmmè, kénáké Sauri ke dò: N ȳ̀ekemu! Kè bèe dè daté.

⁴⁰ Kòò túóté mut̀ant̀ndit̀m̀ù k̀eta kukó m̀p̀émmè k̀t̄áátè yet̀arè yèǹm̀m̀ù k̀c̄ũ ò ỳr̀i mieke k̀pikú o t̀ant̀ndit̀m̀ù k̀k̀eté k̀nwetí Kodiyati. ⁴¹ Kè Kodiyati m̀unke mmó nke tóontènè Dafiti, wèè t̀

o dɔpikù kòò ni o ìikè. ⁴² Kòo wénté Dafiti kòò sènkèrì. Dafiti do tú dɛdapùmbirɛ ndɛ ke wũɔ kòò ìikè wenni. ⁴³ Kè Kodiyatii náké Dafiti ke dò: A n wúó ntemɔtè nte ke tɔ kupààti ke kéréni m boràà? Kè Kodoyatii parikè kényú Fidisitɛɛbe kó yebəkè yemou yètè kè dò: A bo yà! ⁴⁴ Kɔtení kè n duó nha maa ndɛɪnkè kó tinòtì nè tikpasĩnti. ⁴⁵ Kè Dafiti dò: F́ nkéréni m borè nè disie ndi nè kukpãnséú nè dikpãnni, mí mme nkéroo a borè nè ti Yiè nKuyie nyètìrì ndi, Mpakɛdaa Isidayɛeribe tũ nwè, a sãã nwè. ⁴⁶ Ti Yiè nKuyie nda ãnné n nòtè nte yíe, kè m bo da kuɔ kékéété a yuu. Yíe ntingòtì nè tikpasĩnti dɛɛ yóó pété Fidisitɛɛbe kó behããpòmbè kécɔ. Kè kutenkù kumou kɔbɛɛ banté Isidayɛeribe tũmmè Kuyie. ⁴⁷ Kè Isidayɛeribeɛ banté ke dò ti Yiè nKuyie nyí dɛerínè disie yoo dikpãnni, ti Yiè nKuyie nkuù baké dikpãnni ke di ãnné ti nou miɛke yíe.

⁴⁸ Kodiyati kèté dii mɔnni kɛwetínné Dafiti, kè Dafitii cokóo mɛcãã nho ìikè ke bo ò dokénè, ⁴⁹ kédɛite ditári dimáà o yòrì miɛke kɛãnné o tántènditìmù kédooté kébóté Kodiyati tĩnni kè ditárii taroo, kòò do o nùù ìnkè.

⁵⁰ Mɛmɛmɛ Dafiti namè Fidisitɛɛ nè ditántèndititári kòò kuɔ bá ò í tɔ disie.

⁵¹ Kè Dafitii cokóo Kodiyati duó dè kékpatɛ Kodiyati siè kóó fɛúténè. Kè Fidisitɛɛbeɛ yà bɛ kóo kperì kumè kécoké. ⁵² Isidayɛeribe nè Sudaa kɔbɛ kè bèɛ yà Fidisitɛɛbe cokémè, kéuu fekpàrìhúùfè, ké bè bètì kétuɔkenè Kati eì nè Ekinɔ de ekè. Kè Fidisitɛɛbe kó bɛcírìbè nɛnkóo Sadaimmu kó kuce kétuɔkenè Kati nè Ekinɔ.

⁵³ Isidayɛeribe do bɛ bètì kè dè fuutímu, kè bèɛ yóu

kéwɛtɛní kéhéí tinentì Fidisitɛ̀ɛ̀be kó dikarì. ⁵⁴ Kè Dafitii túóté Kodiyati yuu kékònnè Sedisadɛmmu kétúóté kudadiékù kpàrinentì kétanne o touku miɛke.

Bè benkemè Dafiti Sauri

⁵⁵ Dafiti do kàri dìi m̀nni ke bo kpannè Kodiyati kè Saurii ò yàmu kébeke Abunɛ wèè baké behããpòmbè ke d̀: We nte odapàà nyie? Kè Abunɛ ò t̀nné ke d̀: Okpààti, n yí yé wèè ò te. ⁵⁶ Kòo kpààti d̀: Beké ḱyà wèè te de kóo dapàà.

⁵⁷ Dafiti kùò dìi m̀nni Kodiyati kédèè, kénwɛtiní, kè Abunɛ ò k̀tenè Sauri borè, kè Dafiti kpaá t̀ Kodiyati yuu. ⁵⁸ Kè Saurii ò beke ke d̀: N kóo dapàà nha tú we nkó debire? Kè Dafiti d̀: N tú a kóo t̀nti Sese wèè bo Betideɛmmu o bire nde.

18

Dafiti nè Sonnatãã bè dapɛmè

¹ Dafiti nàkénè Sauri dìi m̀nni kédèè kè Sonnatãã wɛnni p̀nnè Dafiti kperi, kòo yèmmèè ò ta, kòo ò d̀ke kéndònnè ò dómè omáà. ² Nè de kó diyie Sauri ténke í nyie nkè Dafitii wɛte o c̀tète o cice borè. ³ De m̀nni kè Sonnatãã taunnè Dafiti ke yé wè ò dómè ke d̀nnè ò dómè omáà. ⁴ Kè Sonnatãã dáté o yaàbòri kédúo nDafiti, kóo duónnè o ããpònyààti nè o siè nè o tãmmù nè o naàk̀nni.

⁵ Tipùtì timəu kè Sauri bè t̃ nkèè bíékè mudoò Dafitii na kè Saurii ò baá nkòo mbaké behããpòmbè kè benitibè beməu ò dó nè behããpòmbè iwɛĩ yembè.

Sauri miɛke do yonkemè Dafiti bè ò sãnte m̀è kpéí

⁶ Dafiti do kùò dìi m̀nni Kodiyati kékonní kè benitipòbè yehékè yeməu kəbeɛ yènní ḱco Sauri,

këndiè nke au ke bie nyebàrè nè debémbénnè terè.

⁷ Kè benitipòbè diè nke cóú mbetòbè ke tú:

Sauri kùò sikòupí,

kè Dafiti kùò sikòupí.

⁸ Kè Sauri miéke pèike mediè, ò í mpénsìrì de kó tináàntì ke dò: Bè me nhò duò nsikòupí ke n duò sikòupí, de kpaá sámpó nwe kè bèe ò duò ntikpàti. ⁹ Nè de kó diyìè ndi Saurii wèntémè Dafiti fènsìnfè.

¹⁰ Kè dèe wenté kè meyèmmè yeime Kuyie ntōnní mēe pī nSauri, kòo íté kénharì o cīèè miéke ke pikú o kpānnì, kè Dafiti tó nhò bie nkukùtìdùkù ò ò mbie mmèè botí, ¹¹ kòo youte o kpānnì, nè o yèmmè miéke ke dò: M bo tā Dafiti kédannè femarife, kè Dafitii yenténè dikpānnì kuce mèdémè. ¹² Kè Saurii ò yòte ke yé ti Yiè nKuyie ndo ò yóumè kémbonè Dafiti. ¹³ Kòo túóté Dafiti kénii mbehāpòmbè tekòupítè ke bo ò détinneè omáà. Mèmmè kè Dafiti nni behāpòmbè kè bè nkòrì mudoò. ¹⁴ Mudoò ò kòrì mùù kó dimàà kè weè nò nke yé ti Yiè nKuyie nho bonèmmè. ¹⁵ Sauri yà dii mōnni Dafiti nōmmè o dootitòbè kòò depe mediè. ¹⁶ Isidayeribe bie bemoù nè Sudaà kòbe kè bè ndó Dafiti ke yé weè bè nimè mudoò miéke.

Dafiti puokemè Mikaadi Sauri kóo sapàà

¹⁷ De kó difōnkùò kè Saurii náké Dafiti ke dò: Nte n kóo sapàà mMedabu, n wè nda duómmu kàa bo puoke, mpí n tōmmú nè dikōmbùò kénkpa nti Yiè nKuyie nkó dikpānnì. Ò do í dó kòò kùò o mómumu nke né ndó Fidisitēēbe bèè ò kùò. ¹⁸ Kè Dafiti dò: N yí tú òmòu, ti naàmùnkù í tú kùmakù, ti wuò

nyí tú kùmakù Isidayɛeribe mieke, kè mîl bo puoke okpààtì kóo sapàànàà?

19 Dè tùòke dii mònni Mɛdabu bo yenkemè Dafiti kè Saurii ò duó nhAdidiɛdi Abeti Mɛodaa èi kou.

20 Kè Sauri kóo sapàà ntòu Mikaadii ðake Dafiti kè bèe tì nàké Sauri, kè ðee o narike. 21 Nè o yèmmè mieke kòò ðò: M bo wè nhò duó kóò dii nkè Fidisitɛɛbe ò ninte. Kuce mɛdérímmè mme Sauri nàkémè Dafiti ke ðò wèe puoke o kóo sapàà. 22 Kè Saurii nàké o kó betũmbè ke ðò: Nákénè Dafiti didé borè ke ðò: Okpààtì tu ò da dómu, tínti o kó betũmbè kè ti múnke da dó, yie nképuoke o kóo sapàà.

23 Kòo kpààtì tũmbèe tì nàké Dafiti, kòò ðò: Di yèmmè dò ndè tu diwántìrì ndi a bo puokemè okpààtì kóo sapàànàà? Nte mí nke í màke mùmamù m me nyí tú òmòu.

24 Kòo kpààtì tũmbèe wètoò kénáké okpààtì Sauri Dafiti yè mmù. 25 Kòò ðò: Kàtenè kóò nàké ke tú: N yí wanti ò n yietí tipocòntì, n ðò wèe kuò Fidisitɛɛbe mbe kèpèite kètóni be tayéi tekòutè (100).

Sauri do dó Fidisitɛɛbe bèe ninte Dafiti. 26 Kòo kpààtì tũmbèe kàte kè tì nàké Dafiti, kòò ti yie. Bá ðe kó diyìe mu nyí tùòke, 27 kè Dafiti nè o kàbe kè bèe kàte kékua Fidisitɛɛbe sikòusidé (200), kètóni be tayéi kédúò nhokpààtì, kòò ò kàa. De mònni kòò ò duó nho kóo sapàà nkòo puoke.

28 Kè Saurii banté ke dò ti Yiè nKuyie nkuù bonè Dafiti kè Mikaadi o kóo sapàà nhò dó. 29 Kè Sauri ðakee yàte Dafiti, kè nhò nù mmediè.

30 Fidisitɛɛbe kpààtìbè doké mùù doò kó dimàà nè Isidayɛeribe kè wèe nnò mmudoò kèpèɛtè Sauri kó behããpòmbè iwẽi yembè. Kòò yètìrìi feitè mediè.

19

Sonnatã kòhémè Dafiti

¹ Diiyè mari kè Saurii náké o kóo dapàà nSonnatã nè o kó betũmbè ò dómè kékuo Dafiti. Sonnatã né do me ndómè Dafiti mediè nkòo ò nàké ke dò: ² N cice Sauri dó ke da kuomu, á ndake nanke dikũnweñni, a bááyie nkòo da yà, á nsori. ³ Kè nh ò ñeinè ke tí kote a sori kèè bíékè, kè ñh ò béinnè a kpéí, káyà ò yóó yĩmè, kè n da náké.

⁴ Kè dèe wenté kè Sonnatã nsánti Dafiti o cice Sauri borè, koò náá nke tú: Fí nhokpààti a báá dòò meyei mmamè Dafiti, ò í da dòò meyei mmamè, ò pètìnke dɔori dè tu a kó mesàà mme. ⁵ Weè kàáté mukũ nke kùo Fidisitèè kè ti Yiè nKuyie nduó nkè Isidayeribe bè na, kàa dè yà kè dè da narike. Ba nkpeí nte kàa bo dòò meyei nkékuo onitisàù? Ba nte kàa sòhnté ke dó kékuo Dafiti detetirè?

⁶ Kè Saurii yie nSonnatã kpeti kébéi nkéyú ti Yiè nKuyie nyètiri ke dò: M báá kuo Dafiti.

⁷ Kè Sonnatã kote káyà Dafiti kóò nàké bè nàké tii kó dimàà, kóò tɔ kékpènnéni tɛcĩètè, kòo wète késɔoté o tómmú ò ò mmù pĩ mmèè botí.

Mikaadi dɛetémè Dafiti

⁸ Kè bèe wète késɔoté mudoò kè Dafitii auté o dootitabè kè bèe coké.

⁹ Diiyè mari kè meyèmmè yeimɛ Kuyie ntõnni mèe pĩ nSauri o cĩètè miɛke ke só nhò tɔ o kpãnni kè Dafiti ò bie nkukùtidùkù. ¹⁰ Kè Saurii tãũ dikpãnni ke bo wènnénè Dafiti kumarí kédannɔ, kè Dafitii yenté kè dikpãnni tã kumarí kénfũũkú kè Dafitii yè kécoké de kó keyènkè késori. ¹¹ Kè Saurii tɔ mbenitibè de kó keyènkè kè bè mbaa Dafiti cĩètè ke bo ò kùo

dikũnweñni, kè Dafiti poku Mikaaadi ò nàké ke d̀: K̀a í coké ke s̀ri keyènkè kie mbè naa yóó pike da kuomu.

¹² Ò yĩ memme kóò cũũ nfenéti, kòo coké kédεεté o fòmmu. ¹³ Kè Mikaaadi túóté tetenkaanìtè kédóú nDafiti d̀ú ñnkè kédátinné kubək̀nk̀u te yuu ké t̀ datínné kuyààk̀. ¹⁴ Sauri t̀ mbè kè bè bo pĩ nDafiti bè tù̀koo dii m̀nni kòo pokuu bè nàké ke d̀: O k̀nti í naati.

¹⁵ Kè Saurii yíé ké bè t̀ nke d̀: K̀tenko kóò tùóténi o d̀ú ñnkè kè nh ò k̀.

¹⁶ Kè bè ntù̀koo ke s̀ ntetenkaanìtè tεε duó o d̀ú ñnkè kè kubək̀nk̀u dàátí te yuu. ¹⁷ Kè Saurii beke Mikaaadi ke d̀: Dè yĩme k̀a n souté memme botí ke yóu kè n dootit̀u coké. Kè Mikaaadi d̀: Weè yĩ nh ò yóu, kè n yí ò yóu ò bo n ku.

Sauri tũnnεmè Dafiti Nayoti

¹⁸ Memme Dafiti namè kécoké kékote Damaa Sammuyɛeri bore, kóò nàké Sauri ò d̀ò d̀è kó dimàà. Kè bèε kote kεmbo Nayoti Damaa tempē mmieke. ¹⁹ Kè bèε nàké Sauri ke d̀: Dafiti bo Nayoti Damaa tempē mmieke. ²⁰ Kè Saurii t̀ nkè bè bo ò pĩñní. Bè tù̀koo dii m̀nni ḱyà Kuyie mpāñáaànti náam̀bè nè be kóo kóti Sammuyɛeri kè bè nnáa nKuyie mpāñáaànti kè Kuyie nYáá mbè pĩ nkè bèε ta Kuyie mpāñáaànti náam̀m̀. ²¹ Kè Saurii ti kè ḱyíé ḱt̀ mbet̀bè kè Kuyie nYáá mbè pĩ nkè bèε ta nKuyie mpāñáaànti náam̀m̀, kòò yíé ḱt̀ mbet̀bè m̀è máà. ²² Kòo yóu ḱpĩ nkuce o mómmu nkékote Damaa ḱtuokoo tεbinte dietè t̀è bo Seku ḱbeke ke d̀: Sammuyɛeri nè Dafiti bè bore? Kè bè d̀: Bè bo Nayoti nwe Damaa èi také.

23 Kòo kété kémberínè kuce cuokè kè Kuyie nYáá nhò pī nkòo sòtè kénńáantoo Kuyie mpāńáańtì kétuokènè Nayoti Damaa také. 24 Kε múnkεε dáté o yààtì kénńáá nKuyie mpāńáańtì Sammuyeri ììkè, kédò kénduó ketenkè o tetìrì kuyie nkumu nè keyènkè kemou. Deè te kè bè nàá nde kó dikot-inùù ke tú: Sauri múnke kəkému Kuyie mpāńáańtì náam̀bè miεkaà?

20

Sonnatāā teemè Dafiti

1 Diyie mari kè Dafitii íté Nayoti Damaa také kékote Sauri bire Sonnatāā borè kóò beke ke dò: N caàrè ba? N dòò òmmε yei nha cice kòo dó ké n kuò? 2 Kè Sonnatāā dò: Dende báá dòò, a í yóó kú, n cice òò í ndòò dèmarè ke í n nàké, ba nte kòò bo n sonne tii? Dè í bo! 3 Kè Dafitii béi nke dò: Nè ti Yiè nKuyie nkó diyètìrì m béimmu ke tú a cice yèmmè tì bomu, ò né yému ke dò nti dápú, deè te kòò í dó kényóu kàa ti keè, a yèmmè yàa bo caàrè. N da náá ntimómmanti nti nè mukũũ nti tóké ke dò fenònfè nè diònni ndi. 4 Kè Sonnatāā náké Dafiti ke dò: Kàa dó n dòò dè n yóó dè dòòmu. 5 Kè Dafiti dò: Nanke tú otànkù pànwè nwe n dò nkémbomu okpààtì cīètè kè tí wènné kédi. A né m pā dinùù kè n ta dikpàà kénsəri, nanke nè diyie teri kuyuoku. 6 A cice yó m mótému, kòò beke, a ò nàké ke tú n yāūtè f́ nwe kuce ke kote Betideemmu n cie, ke bo wènnénè n cīètè kobe kè ti fié iwũō dibenni kó mukũũ nkpeyi. 7 Kòò yī dè wenni, timatì í bo. Kòò miεke me mpεike, a banté ke dò nhò n dónè mukũũ mmu. 8 Benke a n dómè mí nha kóo tōntì, ke yé a n dònèmmè metaummè ke yu ti Yiè nKuyie

nyètìrì. Kè m me ncààrèmu a n kuɔ a mómmuɔ nha bá n duó nha cice.

⁹ Kè Sonnatãã kuónko ke dò: Kuyie mbáá dè tóní! Kè n kèè kè n cice dó ké da dɔ̀ dɔ̀ meyei m báá da sɔ̀nne, mî búi. ¹⁰ Kè Dafitii beke Sonnatãã ke dò: Kàa búi nkàa cice bàaní we mbo n náké? ¹¹ Kè Sonnatãã náké Dafiti ke dò: Kɔ̀tení kè tí kɔ̀te dikpáa.

Kè bèè nei bedé kékɔ̀te. ¹² Kè Sonnatãã náké Dafiti ke dò: Nè Kuyie nyIsidayɛribe tũ nkù yètìrì, nanke yoo diyèè terì dè bo nkááké miɛ nkè n yááké n cice kɛ̀yà o yèmmè dòmmè. Kè tìmatì í bo f̃́ nnè we di cuokè a báá keè tìmatì. ¹³ Kè n cice me ndó ké da dɔ̀ dɔ̀ meyei, kè n yí da náké ti Yiè nKuyie nni mpoté mediè. N yóó da pãmu kuce kàa íté, a bá nyĩ̀kù, ti Yiè nKuyie nni nda bonè kù do bonèmè n cice. ¹⁴ Kè ò kpaá fòu a nyé ti Yiè nKuyie nda dɔ̀ dɔ̀ mèè sàà nkprí nké n dɔ̀ dɔ̀ mesàà nkè m báá kú. ¹⁵ De kó difɔ̀nkúò á nsóké ke dɔ̀rì n yaàbí mesàà nkè ti Yiè nKuyie nduó nkàa nkòu a dootitɔ̀bè omáa omáa ketenkè ìnkè.

¹⁶ Kè ti Yiè nKuyie nduó nkàa na a dootitɔ̀bè bɛ̀mɔ̀u, a báá t̃̀te metaummè mèè bo ti cuokè mí nnè f̃́, kàa mè t̃̀te ti Yiè nKuyie nda poté. ¹⁷ Kè Sonnatãã duó nkè Dafitii búi nkéyú Kuyie nyètìrì kèbenke wè ò dómè ke yé wenwe Sonnatãã ò dómè Dafiti nè o yèmmè mɛ̀mɔ̀u ndi.

¹⁸ Kè Sonnatãã ò náké ke dò: Nanke tú otànkù pànwè kó dibanni ndi. A fiè nnaa yóó nfeímu kè bè da mónté. ¹⁹ Nanke diyèè terì bè yóó da móntému, a kɔ̀tení a sòò sòrì dè diyèè terì kèncómú dità̀rì Esedi také. ²⁰ N naa yóó tãũmu ipie nyitããti ii nde bíkè kéfietí n dó dè, ²¹ kèt̃ n kóo t̃nti odapàa nkòò nyóó ò t̃̀oténí, kè nh ò náké ke yí: Ipie nyí da dètìrìnè, w̃̀t̃enì die nké ò t̃̀oté! Á banté ke dò ntìmatì í bo

kéwēténí. Ti Yiè nKuyie mbomu múi búi. ²² Kè mme nnàkè n kóo tǒntì ke yí: Ipie nyí tóké dende, ì bo de ùkè nke, á dété, ti Yiè nKuyie ndó á ítemu. ²³ Metaummè ti dǒmè mí nnè fǒ, ti Yiè nKuyie nti wúómmu ke yó nyé me kpéi nsáá.

²⁴ Kè Dafiti nsari dikpáà.

Kòo tànkù pànwèe yènní kè bèe ànné dibanni kòo kpààtì kari ke bo di dibanni, ²⁵ kénkari o kàrì ke dírí kumarí, kè behāāpòmbè kóo kótì Abunee kàrì o také, kè Sonnatāā kàrì o ùkè, kè Dafiti kó mēfiè nfeí. ²⁶ Sauri í mbéi ntìmatì de yiè kòo yèmmè ndò nkè dè yèmmè ò bo nsāū omáà ndi, kè deè te kòò í kàtení. ²⁷ Otànkù yiè dèrì kòo kpààtì wēte káyà Dafiti kàrì feímè kébeke Sonnatāā ke dò: Dè yīme kè Dafiti wee í kàtení ke wēte ke í kàtení yíe?

²⁸ Kè Sonnatāā dò: Dafiti n yāūtému ke tú nh ò pā kuce kòò dó kékote Betideemmu nwe, ke yetoo, ²⁹ ò m mǎomu ke tú nh ò yóu kòo kote kè bè màke ikuó nyi be cǐtè, kòo kóo kótì yē nwèe kotoo. Nte dèè te kè Dafiti í na ke kàtení okpààtì banni.

³⁰ Kòo kpààtì Sauri miēkeē peike Sonnatāā kòo ò sǎá nke dò: Temotè kó debire fǒ! N yému ke dò nha tùóté Seseē kó debire nde ke dǒò a népo! A fei ìnkè nke nè a yǒ kpēyi. ³¹ A nyé ke dò nkè de kóo nìtì kpaá fòu a í yóó na kédì tikpàtì, tǒ nkè bèe we nni mpǐnní, ò dò nkékuomu. ³² Kè Sonnatāā tǐnné o cice Sauri ke dò: Ba nkpeí nte kòò dò nkékú? Ò cààrè ba?

³³ Kè Sauri youte o kpānni ke bo ò tā, kè Sonnatāā banté o cice baa dómèmu kékuo Dafiti. ³⁴ Kòo miēkeē peike kòo íté, bá ò ténke í ndi tibandiiti, diyie dèrì

kpɛti. Kòo yèmmèe caàrè mediè nho cice sànmúmè Dafiti.

³⁵ Kè dèe wenté kè Sonnatãã yè kékɔte bè wee benné dè betɔbè wenwe nè Dafiti ke neínè dɛdapùmbire, ³⁶ ké dè nàké ke dò: Coké kétúóténí ipie n yóó tãũ ì.

Kòo dapàà ncoké kè Sonnatãã tãũ kupie nkè kùu ò sènté. ³⁷ Odapàà tùðke dìi mònni kupie mborè kè Sonnatãã pīéké ke dò: Kupie nyí pēété dendaà?

³⁸ Coké mecãã mbá cómmú!

Kòo dapàà ntúóté kupie nkéwētení. ³⁹ Odapàà nyí nyé tìmatì, Sonnatãã nè Dafiti kè bembɛ me nyē.

⁴⁰ Kè Sonnatãã duó nho duokè nè o tãmmù odapàà nke dò: Kpēnné de teçìtè. ⁴¹ Kòo dapàà nkò nkè Dafitii yènní ò do sɔri dè ditāri píkù, kubakù cànkù bíéké, kénínkú késīnnóo Sonnatãã ìkè kuce mètãati, kè bèe kòúnnè betɔbè kékuú mmediè.

⁴² Kè Sonnatãã nàké Dafiti ke dò: Kɔte kè dè nnaati, a báa yē nti dòò mèè taummè ke yu ti Yiè nKuyie nyètìrì, kù yēmu de kó metaummè kpéi nkè mè yó mbo sãã nè ti yaàbíó.

21

¹ Mèmmè kè Dafitii íté kè Sonnatãã kò.

Dafiti kàtemè Nəbu ei

² Kè Dafitii kɔte Nəbu ikuó nùtì Aimmɛɛki borè. Kè Aimmɛɛkii ò yà kécokóo o borè nè iyīèke kóo beke ke dò: Dè dōmmè kàa bo amáà bá òmòu í da neínè?

³ Kè Dafiti dò: Okpààtì weè n duó mmutōmmú ke yē m báa yie nkòò mòu nyé ò yē n dɔò dè. Dèè te kè n yī n kó betōmbè nni mbaa dibòrì marì. ⁴ A mɔke

mudiì mamàà? M pã pëëbè bènùmmù yoo detere marè a mæke dè. ⁵ Kè ikuó niùti dò: N yí mæke pëëbè sǒntíke kabe, bèè bo, bè bè pã Kuyie nku, m bo na ké bè n da duó nké nsà kàa yé ke dò nha kabe í duónè benitipòbè.

⁶ Kè Dafitii ténne ikuó niùti ke dò: Ti ð nkè ti kǎri mudoò bè ti baamu benitipòbè, yíe nkó kuce tu cénkoo kaku nku yie, ke né cáá nke yé bè tǒ tìi kpàrinenti bè tì wénkùnnemè ikuó yèmmè. Bá kè de kó kuce do í tú kusàakù kù yóó wenkemu bè tǒ tìi kpàrinenti kpéí.

⁷ De mǎnni kè ikuó niùti ò duó mpëëbè bè do pã bè Kuyie, kè bè ndaké tábùri ti Yiè nKuyie ncǐètè mièke, kè bèè bè daaténí kéceète bepàmbè.

⁸ Ke sǐ nSauri kóo niùti mǎu dè bo ti Yiè nKuyie ntaummè tou mièke ke dǎari Kuyie nkuó, kòo yètìri tu Doweki, kòo tu Edomiibe botí kou, weè do baké Sauri kó bepēcēmbè.

⁹ Kè Dafitii yíe kébeke Aimmēdeki ke dò: A í mæke dikpǎnni mari yoo disieà? Okpààti m péi mmecāā mmecāā mme n yí na ke tùóté n siè yoo kukpàrinenkù tekù makù. ¹⁰ Kè ikuó niùti dò: Kodiyati a kùw wè kubiriku bè tu kù Tedimenti biriku o kó disie dii bo, ke duó ikuó nenti fǎnkúò, ke pǔs kuyàakù, kàa dǎ a bo di ntúóté, diteri mari í bo. Kè Dafiti dò: Duǎnni di, n yí yóó pété dimari dii pēšté dii.

Dafiti kàtemè Fidisitēbe ei

¹¹ De kó diyie kè Dafitii sǎoté kénckòu Sauri kētuakenè Kati kóo kpààti Akiisi ciè. ¹² Kè Akiisi tǒmbèè ò beke ke dò: Dè í dò nDafiti nwe

Isidayeribe kpààti benitipòbè sòò diè nke sántí wè ke tú:

Sauri kùò sikòupí,
kè Dafiti kùò sikòupííà?

¹³ Kè de kó tináàntì pí nDafiti kè kufōwáá nhò auté Akiisi Kati kóo kpààti ìikè. ¹⁴ Kòò dọ̀ò omáà wèè yèmmè í naati kénnaante náante ke kúú kúú dicàù kó idéí ìnkè kè tinóntōūti yìè ke ọ̀rì o dèènfè. ¹⁵ Kè Akiisii náké o kó betūmbè ke dọ̀: Di yàmu onìti yie nyèmmè í naatimè, dè yīme kè di ò kòtènní m borè? ¹⁶ M mǎnté tiwáátítì nti kè di n tǎní yie mbotí kòò bo ndọ̀ri dèwáátékperè n yìkàà? Yie mbotí báá ta n cǐtè!

22

Dafiti ketémè muceé

¹ Kè Dafitii íté Kati kékote kénsọ̀ri Adudammu kó kutādènkù. O kó bekótíbè nè o kọ̀be bẹ̀mọ̀u bẹ̀ tí kèè diì mǎnni kékotoo kóò sǎ́nké. ² Bèè kó dimàà bo mesémmè mièke nè yebàà nyembè nè dè í naati bè, kè bèè wènné bẹ̀mọ̀u kẹ̀mbo sikousinàà (400) kè weè bè baké.

³ Kè Dafitii íté deborè kékote Misipaa Mọ̀abu tenkè mièke kénáké Mọ̀abu kpààti ke dọ̀: Yóu n cice nè n yǎ kè bèè kọ̀tèní kẹ̀mbo a borè ke baanè m bo bantémè Kuyie nni ndónè tì.

⁴ Kòò bè niité Mọ̀abu kóo kpààti cǐtè, kè bè ndè bo kòò sọ̀ri.

⁵ Diyie marì kè Kuyie mpǎánáàntì náàntò Kadii náké Dafiti ke dọ̀: Bá nsọ̀ri dende, kò nha cǐtè Sudaa tenkè.

Kè Dafiti íté kékote Edeti kó dikpáà.

Sauri kùòmè Kuyie nkuó niùbè Nọ̀bu kó dihei

6 Kè Saurii mbo Kibea ke kari tetātè ìnkè mutie mamù déè nke pikú o kpānni kòo kó betōmbè bəmou ò murí kòo keè bè yàmè Dafiti nè o kàbe. 7 Kè Saurii b́i nke d̀: Kénténè d́ndi Bensamεε wuə nkàbe! Seseε kó dεbirε bo di duó ndεpaa nnè f́nyí kó dεpaaanaà? Di yèmmè bá ndò nhò yóó duó ndímbe kè di mbaké o tenkarè, kòo di baati iwéí? Mpúti! 8 Dè d̀mmε kè di d́ kέ m bə ndiməu? Bá di məù í n náá nkóo dapàà nnè Dafiti bè taummè. Dè d̀mmε kè di məù í dààte n kpéi nke bo n náké m birε wēnnénēmè dε kóo nìti kè bè bo m bə, yáa dè í me ndò nyiè?

9 Dε m̀nni kè Doweki Edomiibe botí kou dε bo, ke b́i nke d̀: N sòò yàmú diyie mari Seseε birε kè dè k̀too Nəbu Aimmεdεki Aitubu birε borè. 10 Kòo beé nKuyie nho kpéi nkòò pā tidiiti, kòò duó nKodiyati, Fidisitēε kou kó disie.

11 Kè Saurii t̄ nkè bèε ṕnni ikuó niùti, Aimmεdεki Nəbu kou nè o naàm̀nkù kàbe bèè tu ikuó niùbè, ke bè k̀tenni bəmou okpààti borè. 12 Kè Saurii náké Aimmεdεki ke d̀: F́ nhAitubu birε, kénté kέkeè. Kòò d̀: Okpààti, nte mí. 13 Kè Sauri d̀: Ba nkpeí nte kè di d́ kέ m bə nf́ nnè Seseε birε, kàa ò duó ntidiiti, kòò duó ndikpānni, ke beé nKuyie nho kpéi nkòò bo m bə? Mεè d̀kaà?

14 Kè Aimmεdεkii ò t́nné ke d̀: Òmòu bomu a tōmbè mieke wèè tu onitisàù ke d̀nnè Dafita? Ò tu a c̀kù nwe ke weè baké bèè da baa bəmou kè bè ò sánti a c̀tètè. 15 Dε yiè d̀ke n ketémè m bo beém̀mè Kuyie nho kpéi. N yí d́ ke da bə. Okpààti bá n tou ntìmatì, mí nyoo n c̀tètè kou məù, n do í yé ke d̀ ntìmatì bo di cuokè, bá sàm̀pó. 16 Kòo kpààti d̀: F́ nhAimmεdεki a yóó kúmu, f́ nnè a c̀tètè tεmou.

¹⁷ Kòo náké behããpòmbè bèè ò bàa ke dò: Kuɔnè Kuyie nkuó niùbè bɛmɔu, bè me nwɛnnémè Dafiti nwe koò teennè. Bè do yému Dafiti cootimèmu, bè me nyí n nàké.

Behããpòmbè miɛke òmòu í ndàátí ke bo kááké ikuó niùbè ké bè kùɔ. ¹⁸ Kòo kpààtìi náké Doweki Edomiibe botí kou ke dò: Kuɔ bɛ! A báá bè yóu.

Kè Dowekii be wetínné kékuɔ ikuó niùbè sipísini nè bènùmmù kè bè ã ikuó yààtì. ¹⁹ Kè Saurii kuɔ ikuó niùbè Nɔbu ɛi miɛke, benitidaabè nè benitipòbè nè ibí nè ibíbènni, inààke nè sãmmarímúbè, ipe nè sibóó ké dè fèúté demɔu páíí. ²⁰ Kè Aimmɛdeki Aitubu bire kó dɛbire Abiataa weè maa yenté kécoké késónkóo Dafiti, ²¹ kóò náké Sauri kùɔmè ikuó niùbè bɛmɔu. ²² Kè Dafitii náké Abiataa ke dò: N sòò yému Edomiibe botí kou Doweki dè bomè ke yóó náké Sauri. Mí te kè bè kùɔ a kɔbe bɛmɔu. ²³ Mbo diɛ m borè a bá nyíèkù, ti dootitòu omáà ndi Sauri weè dó ké ti kuɔ mí nnè f̃. M borè dɛmarè í yóó da dɔò.

23

Dafiti dɛɛtémè Keidaa ɛi kɔbe

¹ Diyìè mari kòò mòu náké Dafiti ke dò: Fidisitèèbe do Keidaa ke ɛi be diiti. ² Kè Dafitii beé nti Yiè nKuyie nke dò: Kuyie, n dò nkékɔte ké bè dokénàà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Kɔte kédokénè be káfietɛ Keidaa.

³ Bèè neínè Dafiti kè bèè ò nàké ke dò: Ti bo diɛ nSudaa ɛi kè kufɔwáá nti bo, ti bo dáátí Fidisitèèbe mbaà?

⁴ Kòò yíé kébeé nti Yiè nKuyie nkè kù dò: Kɔte kè n yóó bè nda duóm̃mu kàa bè na.

5 Dafiti nè o kɔbe kè bèe kɔte Keidaa kéta Fidisitēēbe mudòò kéfiete be wūṣ, ké bè aute mediè nkédeetè Keidaa èi kɔbe.

6 Aimmɛdeki birɛ Abiataa do yóò coké dìi m̀nni ke bo kɔte Dafiti borè k̀ntamu ikuó nenti bè ṣṣ beénnè tì Kuyie.

7 Kè Saurii keè Dafiti tamè Keidaa kébèi nke d̀: Kuyie nwe nni nduómmu, ò p̄i nhomáà ndi, ò mè nyiém̀mè ke ta dihei dìi kó yebòrè kpeti ke páké.

8 Kè Saurii báátí nè behāāp̀mbè ke bo kɔte képi Dafiti nè o kɔbe Keidaa èi miéke. 9 Kè Dafitii keè Sauri báátimè ke bo ò p̄i kénáké ikuó niùti Abiataa ke d̀: T̀ni ikuó nenti kè m beénnè Kuyie. 10 Kòò beé nKuyie nke d̀: N Yiè nKuyie nyIsidayeeribe t̄u nkù, n kèè kè bè tú Sauri báátí ke bo pi Keidaa èi ke di p̀ntɛ nè n kpéi. 11 Kòò k̀tení, dihei yembè bo m p̄i nkóò duónnà? Ò bo k̀tení k̀nd̀nnè n yo kè bè nàámmà? N Yiè nKuyie nyIsidayeeribe t̄u nkù n da báámmu á n náké. Kè ti Yiè nKuyie nd̀: Éṣ ò k̀rinímu. 12 Kè Dafiti d̀: Kòò k̀tení, dihei yembè bo m p̄i nkóò duónnà? Kè ti Yiè nKuyie nd̀: Éṣ, bè yóò da p̄immu kóò duó.

13 De m̀nni kè Dafitii íté nè o kɔbe, bè bo ntùòke sikousikuò (600) kè bèe íté kéta dikpáà kè Saurii keè Dafiti itémè ḱyóu ò t́nke í mpi dihei.

14 Kè Dafiti mbo Sifi kpáà yetārè ìnkè, kè Sauri nhò wanti yewe yemou duómè, Kuyie mme nyí nwè nhò duó. 15 Kè Dafiti nyé Sauri ò waámmè ke bo ò kùò ḱmbo Odisaa Sifi kpáà miéke.

16 Diyiè mari kè Sonnatāā, Sauri kóo dapàà nkɔto Dafiti borè Odisaa ḱyáúk̀nnɛ o k̀nti ke d̀, ò ntēi Kuyie mbíékè. 17 Kóò nàké ke d̀: Bá nyĩ̀k̀u n

cice Sauri í yóo da ninte, fṣṣè yóo naá nyIsidayeribe kpààtì, kè nni ntú wèè da tũ, n cice ti yému o mómmuᵂ.

¹⁸ Kè bèe yú ti Yiè nKuyie nyètìrì kétau, kè Sonnatãã kò nho cīṣètè kè Dafiti nkpaá Odisaa.

Sauri bètimè Dafiti

¹⁹ Mēmme kè Sifi eì kᵂbe kᵂte Sauri borè Kibea kóò nàké ke dᵂ: Dafiti sòri ti cie nke yetārè ìnkè Odisaa borè Akidaa tārè, kubiriku kubakù cànku bíékè. ²⁰ Okpààtì, kàa dᵂ ke bo ò pī nha kᵂtení, tũ yóo ò pī nke da duᵂ. ²¹ Kè Sauri dᵂ: Ti Yiè nKuyie ndi dᵂò mesàà ndíndi bèè n kuᵂ mmesémme. ²² Kᵂtenè kényíé kᵂwénní mesàà, kᵂyà ò borè weti weti nè wèè ò yà, bè n náá nkétú ò cìmu mediè. ²³ Di yà o sàrè yemᵂu ò bo na kᵂsori yè, kᵂwᵂtení kᵂ n nàké weti weti kè tí nneí kᵂkᵂte, kòò bo diheí ndi tí fié Sudaa botí kumᵂu mieke kóò yà.

²⁴ De kó difᵂnkúò kè Sifi eì kᵂbe íté Sauri borè kéniiṣṣé kᵂkò mbe cie. De mᵂnnì Dafiti nè o kᵂbe kè bè bo Maṣṣ kó dikpàà kubiriku kubakù cànku diyìè yìèní kèè bíékè. ²⁵ Sauri nè o ãᵂpᵂmbè kè bèe kᵂ kᵂte o wammù kè bèe nàké Dafiti kòo deke Maṣṣ kpàà tārì kᵂnsori. Kè Saurii keè kᵂ kᵂ tũnne o wammù. ²⁶ Sauri nè o kᵂbe kè bè mbo ditārì píkù kuu, Dafiti nè o kᵂbe kè bè bo kutèkù, kè Dafiti ndᵂ meᵂcãã nke bo yenténè Sauri. Sauri nè o kᵂbe kè bè ò duúnnè ke dèè ke dᵂ kóò cᵂṣṣṣé kᵂpī. ²⁷ Kòò mᵂu tuᵂkení kᵂnáké Sauri ke dᵂ: Kᵂte meᵂcãã nFidisitᵂᵂbe beè do diheí.

²⁸ Kè Saurii kũnnᵂᵂ Dafiti kó mubètìmù kᵂcuᵂ nFidisitᵂᵂbe. Deè te kè bè yu de kó dibòrì ke tú Dipatetārì.

24

Dafiti yetɛmè ò bo kuɔmè Sauri

¹ Kè Dafitii íté deborè kékɔte kέmbo Ɔ̀nkedii yetārè ɩ̀nkè. ² Kè Saurii beti Fidisitɛ̀ɛbe kέdeè kέkonní kè b̀eè ò nàkè ke d̀ò: Dafiti bo Ɔ̀nkedii kó dikpàà. ³ Kòo tããté Isidayɛeribe miεke benitidaabè mómmɔmbe kè bè mbo sikɔupisitàãti (3000) kè b̀eè kɔte Dafiti nè o kɔbe be wammù ke s̀ó mbè bo ditāri bè tu di Sitābɔ́ kó ditāri ɩ̀kè. ⁴ Kè b̀eè tuɔke dibòri mari bè tu di Dipebaakèri kuce nùù kè kutādènkù makù dè bo, kè Saurii ta ku miεke ke bo ỳenke ke s̀ó nDafiti nè o kɔbe kè bè bo kutādènkù fũ̀. ⁵ Kè Dafiti kɔβεε ò nàkè ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie nda nàkè dii yiè kpéi dii tùɔke, kù do ỳe nkù yóó da duó ndi a dootitɔ̀u kàa ò d̀ò̀nè a dómè.

Kè Dafiti íté meyoðmmè kékééte Sauri yaàbòri fũ̀, ⁶ ò di kèéte memme kέdeè kòo kām̀bù̀̀̀ti do medìè nhò kèéte m̀eè kpéi nSauri yaàbòri. ⁷ Kòo nàkè o kɔbe ke d̀ò: Ti Yiè nKuyie mbáá yie kè n daá n nù̀tè n yiè nỳinkè! Ti Yiè nKuyie nkuu ò tããté kòò tu okpà̀ti.

⁸ Dafiti béi memme kέpéite o kɔbe bá bè í ndò̀ meyi mmamè Sauri.

Kè Saurii yè kutādènkù késɔ̀tè o ce. ⁹ De kó difɔ̀nkùò kè Dafitii ỳenni kutādènkù miεke kέpĩ̀kè ke d̀ò: N yiè nhokpà̀ti!

Kè Saurii wɛ̀stení kè Dafitii nínkú késĩnnó, ¹⁰ kénákè Sauri ke d̀ò: Dè ỳime kàa yie mbèè tu n wanti a kó meyi mbe kpɛti? ¹¹ A yàmu yie nnè a nuɔ ti Yiè nKuyie nda pĩ̀m̀mè ke n duó, bè do n tiémmu kutādènkù miεke ke tú n da kuɔ kè n da coo nke tú m báá daá n nù̀tè a ɩ̀nkè ke ỳé ti Yiè

nKuyie nkuù da tããtémè kàa tu okpààti. ¹² Okpààti wénté n kèéétémè a yaàbòrì ke pikú, m me nkèéétémè a yaàbòrì mää ke í da kùò, a yàmú n yí dómè ké da kuò yoo n da dòò meyei, n yí da cààrè dèmarè, fṣṣ n wanti ke bo n kuò. ¹³ Ti Yiè nKuyie nkuù bo ti púté mí nnè fṣ nkuù bo kra n kpànni, m báá daá n nùùtè a ìnkè. ¹⁴ Dikotinùù mari tu: Kuyonku bonní benitiyonkubε borè ndε. Mí mme báá daá n nùùtè a ìnkè. ¹⁵ Isidayεeribe kpààti wanti we? Weninwe a betimè mí ndεmácírè, mí nfenacékòfàà? ¹⁶ Ti Yiè nKuyie nkuù bo ti púté, kuù bo ti wénté, kù n kónné ké m pate nè fṣ!

¹⁷ Dafiti béi ndi m̀nni kédeè kè Sauri d̀: M bire Dafiti fṣṣ n nàánáà? Kékuó mmediè, ¹⁸ kénáké Dafiti ke d̀: A tú onitisàù nwe ke m pēēté, a n wantinè mesàà mme kè n da wantinè meyei. ¹⁹ A m benkemu yíe nha n dónè m̀ mesàà, ti Yiè nKuyie nni nhännému a nùùtè mieke yíe, a me nyí n kùò. ²⁰ Òm̀ù ṣṣ í nyà o dootit̀ù kòò yóò kòò íté. Ti yiè nKuyie nda yietí mesàà nha n d̀òò m̀ yíe. ²¹ N yému ke d̀ò nfṣṣ yóò di Isidayεeribe kpàti, fṣṣ yóò tì tieke. ²² Di m̀nni béi nkéyú nti Yiè nKuyie nyètiri ke d̀ò, a í yóò kuò n cīētè k̀be nè n yaábí n kũũ nkó dif̀nkùò kè n yètiri kpánné.

²³ Kè Dafiti parikè nè ti Yiè nKuyie nyètiri, kédeè kè Sauri k̀. Dafiti nè o k̀be kè b̀ε wēte b̀ do sori d̀ dit̀ari ìnkè.

25

Nabaadi yetemè o bo teennèmè Dafiti

1 Kè Sammuyerii kú kè Isidayeribe bemou tí nkóò kammú kédeè kóò kunné o cie Damaa. Kè bèe deè kè Dafitii ta Paaaa kó dikpáà.

2 Kè Maõõ èi miéke kóo nìti mǎu dè bo ke mǎke o kperε mediè: Ipe sikoupiṣitāāti (3000) nè sibó tekoupiítè (1000) ke ś nhò bo Kadimedi o peciti kǎi kó dibanni. 3 De kóo nìti yètiri do tú Nabaadi, kòo pokú kperi tú Abikayedi kòò cii ke tú oposáati, kòo dǎu yie yóu bá ò í yo ditoò ke tú Kadebu naàmunkù kou.

4 Kè Dafitii keè ò bomè Kadimedi o peciti kǎi, 5 kǎtǎ mbedapambè tepíitè ké bè nǎké ke dǎ: Kǎtenè Kadimedi kè di yà Nabaadi dí wè nni ndǎu. 6 Di ò dǎu nke dǎ: Dibenni ntú disàari o kpéi. O kperε demou kè dèe yie nnè o cǎtè tè temou dèè kó dimàà tu o kperε. 7 Di ò nǎké ke dǎ: Dafiti tu ò kèè o peciti kǎibè bomè o cǎtè tè. O pecǎmbe do ti bonè dii mǎnni Kadimedi, ti do í bè dǎò meyei mmamè, be kperε marè do í feti. 8 Beke be kè bè bo da nǎké, ti da báammu ke tú a ti cǎuté tínti a kó betǎmbè ké ti pǎ a mǎke dè ti kpéi nnè o kpéi. Ti kǎtení dibanni ndí a cǎtè tè.

9 Kè Dafiti tǎmbèe kǎte kénáké Nabaadi Dafiti yè mmù, kédeè ké nhò kèmmú. 10 Kè Nabaadii bè tǎnné ke dǎ: Dafiti Sese biráà? We mme ntú? Tidaati í sénni yie ntii iiti ti yembè borè. 11 Kè n né bo túóté n kóo pǎè nè n kó menie nnè n kó imaa n waá ndè n tǎmbè kpéi nkéduó mbemabè n yí yé bèè yènni dàà?

12 Kè Dafiti tǎmbèe wǎtení o borè kóò nǎké Nabaadi bè nǎké ti timou. 13 Kè Dafitii nǎké o tǎmbè ke dǎ: Bá wè wèe báátí o siè.

Kɛ̀ bɛ̀e báátí, kòò múnke túóté o kperi, kɛ̀ benìtibè sikəusìnàà (400) báátí kòò neinè kɛ̀ sikəusidé (200) nkpaá ke baa tinenti.

Abikayɛedi teemmè Dafiti

¹⁴ Kɛ̀ Nabaadi kó betōmbè kóò mōu kote kénáké Abikayɛedi Nabaadi pokù ke dɔ̀: Dafiti bo dikpáà ndi ke tōnní benìtibè kɛ̀ bè dɔ̀u nti cice kòò bè bàao. ¹⁵ Dɛ̀ kó benìtibè me ndo ti dɔ̀ò mesàà mme ti do bè bonè dī mōnni dikpáà, bè í ti dɔ̀ò meyei mmamè. Ti kperɛ marè me nyí feti. ¹⁶ Keyènkè nè kuyie mbè do ã ndò nti kó kuduotí nku ké nti kǎnké sǎà, ti do bè bonè yèè mǎrè ke cēm̀m̀ú ti pe. ¹⁷ Dɔ̀ò a yóó namè, ti yém̀u ke dò mmeyei nyóó tuǎkení ti cice nè o cīètè teməu. Ò me nyóumu bá ò í yo ditoò, ti í yóó dáátí kóò nàké tìmatì.

¹⁸ Kɛ̀ Abikayɛedii coké mecǎã nkétúóténí pɛ̀è sikəusidé (200), menaà nkó tidəutì tidétì, ipe inùmmù ìì bèríné, tidiitì tìì cìe nkuyə̀rikù, fínyí kó yebe yekperè, siyuu tekə̀utè (100), fikìé kó yebe kó yekàtìndà sikəusidé (200), ké dè toú nsǎmmarímú. ¹⁹ Kòo náké o tōmbè ke dɔ̀: Niiténè kɛ̀ n yó ndi tūmmu.

Bá ò í n nàké tìmatì o dɔ̀ù Nabaadi. ²⁰ Kòo deke o sǎmmarímú kénkérì ditā̀rì fū̀š, Dafiti nè o kəbe kɛ̀ bè kéri koò wetínì, kòo bè conè.

²¹ Kɛ̀ sǎ nDafiti nàà nhomàà ke tú: Dɛ̀tetìrè ndɛ̀ n sòò bàamè onitì yie nkó iwũ̀š dikpáà miɛke bá fɛ̀mafè í nftaà? Nh ò dɔ̀ò mèè sàà nhò me nni nyietì meyei. ²² Kɛ̀ dè naa yóó wenté kòo nìtì kpaá bá omàà Nabaadi cīètè miɛke ke fòù Kuyie nni mpoté mediè.

²³ Abikayɛedi yàní dī mōnni Dafiti kécúténi mecǎã nho sǎmmarímú ìnkè kédò Dafiti ìkè kénínkú késīnnóò o ìkè, ²⁴ ke béi nke dɔ̀: N yìè

mmî te meyei! N yiè, yóu mí nha kóo tǎnti kè n da béinnè, kénté n náaǎnti. ²⁵ A bá ndake Nabaadi kpeti, kuyèinkù nku, kéndònnè o yètìrì tumè Nabaadi, o yuu í bo. N yiè mí nha kóo tǎnti n do í yé a tǎnnímè benitibè ti borè. ²⁶ Ti Yiè nKuyie mbomu kàa bo, ti Yiè nKuyie nyí yóu kàa kùò onitì ke pèite a dootitabè nè bèè kó dimàà dó a kó meyei nnè Nabaadi bè nwè nkunasáã kùmáà. ²⁷ N yiè cǔuté yepǎrè n da tǎní yè kè dí totí fǐ nnè a tǔmbè. ²⁸ N da báammu a n cǐé n yei, n yému ke dò nti Yiè nKuyie nyóó da duó ntikpàti fǐ nnè a cǐètè ke yé a kpammè kuù kpànni nè mewetimmè. Òmòu í yóó yà a kó meyei nha fòmmu mumòu mièke. ²⁹ Kòò mǎu ité ke da betì ke bo da kuò, a Yiè nKuyie nyó nkánkému a fòmmu sáà ké mmù sǎri ku borè, kédootóo medétimè a dootitabè fòmmu bè ã̃ dootóo mètè botí ditári nè mutántènditímù. ³⁰ Kè ti Yiè nKuyie nda dǎò diì mǎnni mesàà nkù yé nkù yóó da dǎò mè, kàa di Isidayeribe kpàti. ³¹ Kuyie mbáá yóu kè tìmatì nda kǎónnè a yèmmè mièke, yoo dè nsó nha kùò òmòu ke bo pèite. N yiè, kè ti Yiè nKuyie nda dǎò diì yiè mesàà nha yé n kpéí.

³² Kè Dafitii tǎnné Abikayedi ke dò: Ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tǔ nkù yètìrì ndeu, kuù da ínni kàa n conè. ³³ M múnke da dǎummu nè mutǔmmú fǐ nwèè pètè meyèmmè sààmè ke m pèité n na nkùòmè benitibè ke pèite! ³⁴ Ti Yiè nKuyie nyIsidayeribe tǔ nkù bomu, kuù m bàa, kè n yí da dǎò meyei. Kàa do í kǎtení mecǎã nké n co, diyie na nyóó yènni kòò mǎu í kpaá bá òmáà Nabaadi cǐètè ke fòu.

³⁵ Kòò cǔuté Abikayedi do pǎní yèè pǎrè kóò nàké

ke dɔ̀: Kò nke dè nnaati n kèèmu a báammì ke ì còuté nè diwèì.

Nabaadi kumè kè Dafiti puoke Abikayɛɛdi

³⁶ Abikayɛɛdi tù̀̀ke d̀̀i m̀̀nnì o c̀̀t̀̀t̀̀t̀̀ k̀̀ns̀̀ nNabaadi d̀̀̀r̀̀i dibanni d̀̀iɛ̀r̀̀i m̀̀m̀m̀m̀nni dikp̀̀ààt̀̀ibanni. Kè diwèì ò bo mediè nkòò yà menàà nke muó nhò í nhò nàké t̀̀matì. ³⁷ Kòò mbaa kòo naà mm̀̀nt̀̀t̀̀ dik̀̀ǹẁeɛ̀ǹi kòò né ò nàké. Nabaadi kèè d̀̀i m̀̀nnì de kó tináànt̀̀i kè d̀̀e ò kpeí mediè mbá ò í nna ke nampɛ. ³⁸ Kè dè mm̀̀kɛ ye we tɛp̀̀íítè kè ti Yiè nKuyie nhò poté kòo kú.

³⁹ Dafiti kèè d̀̀i m̀̀nnì Nabaadi kumè k̀̀s̀̀ãntɛ Kuyie nke dɔ̀: ti Yiè nKuyie n da sãntí f̀̀́ nwèè ti p̀̀t̀̀t̀̀e mí nnè Nabaadi wèè do n sáá. F̀̀́ nwèè m p̀̀t̀̀t̀̀t̀̀ kè n yí ò d̀̀̀d̀̀ mɛyɛi, f̀̀́̀ duó nkòo yei ndo o yuu ìnkè.

Kè Dafitii deè k̀̀t̀̀t̀̀ mbenit̀̀bè kè bè bo náké Abikayɛɛdi ke dɔ̀ ò d̀̀́ kóo puoke. ⁴⁰ Kè bèe tuòke o cie Kadimɛɛdi kòò nàké ke dɔ̀: Dafiti weè ti t̀̀nní ke tú á k̀̀t̀̀o kòo da puoke.

⁴¹ Kè Abikayɛɛdii nínkú k̀̀s̀̀ɪnnó be ì̀̀kè kè bè nàké ke dɔ̀: Mí nho kóo t̀̀nt̀̀i n yiemmu ke bo naá nho daakù kénhau o t̀̀mbè naàcèi.

⁴² Kòo íte mɛcã nkédeke o sãmmarímú kòo kó benitipot̀̀mbè bènùmmùu ò cie. M̀̀m̀m̀e kè Dafitii ò puoke.

⁴³ Ke s̀̀́ nDafiti po Ainɔammu Sisedɛɛdi kou, bɛdè kè bèe naá nho pobè. ⁴⁴ Dafiti pokù ketiwè Mikaadi Sauri kóo sapàà, Saudi do ò duó mPaditi nwe Dakaisi birɛ Kadimmu kou.

26

Dafiti coommè kuce medérímè Sauri

¹ Mèrìmme kè Sifi èi kàbɛɛ kàtɛ kɛ́yà Sauri Kibea kòò nàké ke dò: Dafiti bo Akidaa tārì ìnkè kubiriku také.

² Kè Saurii báátí kénèinè behāpòmbè kperibè sikoupiṣitāāti (3000), kè bèɛ kàtɛ Sifi kpàà Dafiti wammù. ³ Kè bii báté Adidaa tārì ìnkè kucɛ také. Kè Dafiti mbo dikpàà kékeè Sauri kèróomè ke bo ò bėti, ⁴ kè Dafitii tṣ mbenitibè kè bèɛ paaté kébanté Sauri kèróomè weti weti. ⁵ Kòò kàtɛ bè báté dè kèpaaté Sauri nè Abunɛɛ Nɛɛ birɛ behāpòmbè kóo kòtì bè dɔu dè, kè Sauri dɔu dɛ cuokè kè benitibè ò cɛ̀ɛ̀tɛ.

⁶ Aimmɛdeki Itiibe botí kou nè Abikaii Dafiti tãũ Seduya birɛ Soabu nantè kè bè nɛ́inè Dafiti kòo bè beke ke dò: Di miɛke we mbo n nɛ́inè kè tí kàtɛ Sauri kari? Kè Abikaii dò: M bo da nɛ́inè kè tí kàtɛ.

⁷ Kè bèɛ nɛi kékàtɛ Sauri kari keyènkè kè Sauri duó dɛ cuokè, kòo kpānni cùóké o yuu také Abunɛɛ nè ditīnni kè bè duó koò fité.

⁸ Kè Abikaii nàké Dafiti ke dò: Kuyie nkuù da duó nyíe nha dootitùu yóu kè n kàtɛ kétúóté o kpānni kòò tã kédannɛnè ketenkè kucɛ mèmáà sànnèmu m báá yíɛ mɛdérímè. ⁹ Kè Dafiti dò: Yóu we, báá ò kùò, ti Yiè nKuyie nyí yóo yóu wèè kùò okpààtì kù tãáté wè. ¹⁰ N da náámmu ti Yiè nKuyie mbomu, kuù yɛ o mōnni ò yóó kúmu, o kōmu yoo wèe kú dikpānni marì miɛke. ¹¹ Ti Yiè nKuyie mbáá yóu kè n kuò okpààtì kù tãáté wè, yóu kè tí túóté o kpānni dii cùóké o yuu také nè menie nkó didénni dii duó o také demáà kɛ́ítɛ.

¹² Kè Dafitii túóté Sauri kpānni o yuu také nè menie ñdénni kɛ́ítɛnè, òmòu í nhèntɛ, òmòu í mbè yà, òmòu í ndake dèè dòòri. Ti Yiè nKuyie nkuù do bè bōnté munōndōmmú cɛ́émù. ¹³ Kè Dafitii íté késénté kubiriku kédeke kéncomú ditārì ìnkè mɛdétimè, ¹⁴ kèpīkè Sauri tīnni bíékè kɛ́yú Abunɛɛ Nɛɛ birɛ.

Kè Abunwe ò tǝ́nné ke dò: Weninwe wèè wèkíí memme ke kǝ́nnè okpààti? ¹⁵ Kè Dafiti o tǝ́nné ke dò: Dè í do nfǝ́ǝ tu onitidùà? Isidayeribe miéke we nda dǝ́nnè? Dè yǝ́me kàa í baa a yìè nhokpààti mesàà? Òmǝ̀u weè kǝ́tení ke bo ò kùǝ. ¹⁶ A dǝ̀ò dè í wenni, ti Yìè nKuyie mbomu di dǝ̀ nkékúmu dimǝ̀u di í baa mèè kpéí mmesàà ndi yìè nhokpààti ti Yìè nKuyie ntǝ́áté wè. Wènté okpààti yuu také o kpǝ́nni nè o dénni dè bore?

¹⁷ Kè Saurii banté Dafiti tammè ke dò: Fǝ́ǝ n nǝ́ánǝ̀à? Kè Dafiti dò: Mǝ́nwe okpààti.

¹⁸ Kǝ̀o béi nke dò: Okpààti, dè yǝ́me kàa m bèti? N da cààrè ba? ¹⁹ Okpààti n da báammu kénté n dǝ̀ ké da náké tì. Kè ti Yìè nKuyie nkuù yǝ́ nha nni m beti kuù cǝ̀utè m pǝ́nni kǝ́bǝ́nkǝ́nnè ku miéke, kè benitibè me nni mbe ti Yìè nKuyie mbè cǝ́ǝ. Bè m bètimu yíe ndihèi ti Yìè nKuyie nduó ndi ku kǝ̀be, ke bo duó nkè n fíé yebǝ̀kè. ²⁰ N yí dǝ̀ kékú dikpǝ̀à kéndétirìnè n Yìè nKuyie. Okpààti dè dǝ̀mmè kàa m bèti opaawaà nhǝ́ mbetimè tenahéítè yetǝ̀rè ìnkè mí nfenacékǝ̀fè.

²¹ Kè Sauri dò: Wètení m bire n ténke í yóó da dǝ̀ò meyei, a mè nni ncoommè ke nyènkè. N dǝ̀ò ke dǝ̀ò nwèè yèmmè í naati wènwè. N yetému mediè.

²² Kè Dafiti dò: Okpààti nte a kpǝ́nni die, a tǝ́mbè kǝ̀ò mǝ̀u bo na kékǝ́tení ké dǝ̀ tǝ̀óté. ²³ Ti Yìè nKuyie nyietí bá wè o dǝ̀rǝ̀mè nè o sàà. Ti Yìè nKuyie nda ãnnému n nǝ̀ùtè miéke yíe kè n yete m bo da daámmè tenǝ̀ùtè ke yǝ́ ti Yìè nKuyie nkuù da tǝ́átémè. ²⁴ N wènté mèè botí a fǝ̀mmu dèmarè dierè, ti Yìè nKuyie mme nwénté n kǝ́mu ké nni nderí nè meyei memǝ̀u.

25 Kɛ Saurii bɛi nke dɔ: Kuyie nda dɔdɔ mɛsàà m birɛ Dafiti kàa dɔdɔ dɛ dɛɛ yie. Ò bɛi mɛmmɛ kɛdɛɛ kɛ Dafiti sɔɔtɛ o ɛɛ, kɛ Sauri kò nho ɕĩtɛ.

27

Dafiti cokémè kɛ kòtɛ Fidisitɛɛbɛ ɕiɛ

1 Kɛ Dafiti ntoti o yɛmmɛ kɛ tú bá nè dɔi yie Sauri yó n nintɛmu, n yi mɔkɛ m bo yĩmɛ kɛ n yi cokɛmu kɛ kɔtɛ Fidisitɛɛbɛ ɕiɛ koð yentɛnɛ, kòdɔ n yóu mubɛtɛmù Isidayɛribɛ tenkɛ. 2 Mɛmɛ kɛ Dafitii ítɛ nè o kɔbɛ sikɔusikuð (600) kɛkɔtɛ Mɔki birɛ Akiisi Kati kpààtɛ borɛ. 3 Kɛ bií bátɛ kɛmbo Kati Akiisi borɛ bá wɛ nè o ɕĩtɛ kɔbɛ, Dafiti nè o pobɛ bɛdɛ Ainnɔammu Sisedɛɛdi ɛi kou nè Abikayɛɛdi Nabaadi Kadimɛɛdi kou wɛɛ ku o poku. 4 Kɛ Saurii kɛɛ Dafiti bo mɛ Kati kɛyóu, ò tɛnkɛ í nhò bɛti.

5 Diyie mari kɛ Dafitii náké Akiisi kɛ dɔ: Okpààtɛ kàa yiemmu kɛ n ɕɔutɛ m pã ketenkɛ tɛhɛitɛ matɛ kɛ nní mbo, ba nte kɛ ti bo nwɛ nke bo dikpààtɛhɛi miɛkɛ.

6 Dɛ kó diyie kɛ Akiisii ò duó nSikidaa ɛi. Dɛɛ te kɛ dɛ kó dihɛi náá nSudaa kpààtɛbɛ kperi nè yíenni.

7 Kɛ Dafiti mbo Fidisitɛɛbɛ tenkɛ kɛ dɔ dibenni dimáà nè betáàbɛ bɛnàà. 8 Kɛ bo Sikidaa kɛ dokùnɛ bɛɛ do bo dɛ kó ketenkɛ, kɛpɔntɛ Kesuriibɛ nè Kidiibɛ yoo Amadesiibɛ bɛɛ do dɛ bo nè dimànni Suudi bíékɛ kɛ bií tuɔkɛnɛ Esibiti ɛi. 9 Kɛ Dafiti nkɔu bɛnitɛbɛ bɛmɔu, bɛnitidaabɛ nè bɛnitipòbɛ bá ò í nsùó nhòmɔu kɛhɛi iwũš sámpròi nè idiɛyi, sãmmarímúbɛ nè yòyóbɛ nè tiyààtɛ. Kòo konní wɛɛ kɔtɛ Akiisi borɛ. 10 Kɛ Akiisi ò beke kɛ yĩ a pɔntɛ ãmbɛ yie? Ò dɔ: Sudaa ɛi kubakù yóu, kòo mɛ ndó

ò dò: Yedamediibe yoo ò dò: Keniibe eì kubakù you. ¹¹ Dafiti do ã ï nkonnní Kati òmòu ofòuwè, onitidòu yoo onitipòkù bè yàà bo náké Akiisi timati ke dò: Nte Dafiti dòmè. Dafiti borime do me ndò nhò bo dii mòmni Fidisitēēbe tenkè. ¹² Kè Akiisi nhò tá mediè nkéntú nè o yèmmè miēke Dafiti kòbe Isidayeribe ténke bá nhò dó, ò bo ntú o kóo tōnti sãã.

28

¹ Diyiè mari kè Fidisitēēbe wēnnè dihāpòntīnni òmàà ke bo dokénè Isidayeribe, kè Akiisii náké Dafiti ke dò: Fí nnè a kòbe di bo n neinè mudò. ² Kè Dafiti dò: Okpààti n yiemmu, a mómumu nha bo yà m bo dòò dè. Kè Akiisi dò: Dè wenni fòò yó ntú n kóo bàrì sãã.

Sauri yumè onitipòkù wèè bourí kunùbokù

³ Dè do sá nSammuyeri kumu, kè Isidayeribe bəmou kàri o kũũ nke dèè kòò kũnné Damaa. Kè Saurii kuò bèè bourí tinùbooti Isidayeribe miēke.

⁴ Diyiè mari kè Fidisitēēbe tíi mbehāpòntīnni kébáté Sunemmu, kè Saurii tíi nho kòbe kè bèè kari Kidiboa. ⁵ Kè Saurii yà Fidisitēēbe āpòntīnni kè kufōwáà nhò auté kòo kōmbùòtì nduò. ⁶ Kòo beé nti Yiè nKuyie, kù me nyí nhò tēíné bá nè tidəuntì miēke yoo bá nè idíítí kó mubəmmù yoo kuu duó nkè ku pānāantì náantò mòu ò béinnè. ⁷ Kè Saurii náké o āpòmbè ke dò: Waánnènni onitipòkù wèè bourí kunùbokù kè n kəte kòò m pãã. Kè bèè ò nàké ke dò: Òmòu bo ã-Ndəə.

⁸ Kè Saurii ceete tiyààtì kénéinè o tōmbè bèdébè, kè bèe kote ã-Ndoo, kētuokoo keyènkè kòo náké oni-tipòkù ke dò: N dó a n yú ocíi mǎu nwe kè nh ò beke tìmatì, kè n da nàké ke yí a yú wè, a we nyú.

⁹ Kòo nitipòkùu ò tḗnè ke dò: A yému a mómumu nSauri kùomè benitìbè bèè yu becíribè Isidayeribe tenkè mièke, yáa a dó ké n dímmu ké n kuɔ ¹⁰ Kè Saurii ò tḗnè ke dó: Ti Yiè nKuyie mbomu, mî búi nke tú a bá nyíèkù tìmatì. ¹¹ Kòo nitipòkù dò: N dò nké da yú we? Kòò dò: Á n yú Sammuyeri.

¹² Onitipòkù yàní dī mǎnni Sammuyeri kékuónko ke dò: Dè yíme kàa n souté? Fí nSauri.

¹³ Kè Sauri dò: Bá nyíèkù, fí ncénke n náké a yà mù. Kòò dò: N yà kukúkéyántikù makù nku kè kù yènni ketenkè mièke. ¹⁴ Kè Sauri dò: Ò dómme? Kòo nitipòkù dò: N yà odakóti nwe kòò dàátí kuyààbòrikù.

Kè Saurii banté Sammuyeri nwe mè, kénínkú késinnó o ìkè. ¹⁵ Kè Sammuyeri náké Sauri ke dò: A n kóonnè ba nkprí, ke duó nkè bè n yuní? Kè Sauri dò: Dè n dimu mediè, Fidisitèèbe bèè ò do mudoo, kè Kuyie nni ndèténè, kù í duó nkè ku pǎānǎāntì náambè kóo mǎu bo m béinnè yoo kù m béinnè tidountì, kè n né da yuní kàa bo n náké n dò nkédòomè. ¹⁶ Kè Sammuyeri dò: A né m bekù ke yé mba, kè nsà kè ti Yiè nKuyie nda bütinnè ke naá nha dootitòu. ¹⁷ Ti Yiè nKuyie ndòò kù sòò n nàké tì nti, kè n da náké ke tú kù cúté tikpàti a borè ke duó nDafiti. ¹⁸ A í yie nkù yé mmù ke bo kuɔ Amadesiibe bemou, deè te kè ti Yiè nKuyie nda dòò memme yíe. ¹⁹ Fí nnè a nìtìbè di bo Fidisitèèbe nou mièke nke,

nanke f́ nnè a bí di bo konní m borè kudɔ̀nkù, kè Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ na Isidayɛɛribe kó dihã̀p̀òntĩnni.

²⁰ Sauri kèè tii náànti kè kufɔ̀waá nhò auté kòò do. Ò ténke do í m̀ake muwɛ́rímú ke yé ò do tũ̀mmè ke yàà yíennè ò í di m̀mamù. ²¹ Kòo nitipòkùu k̀atení o borè ḱyà kufɔ̀waá nhò autémè kóò nàké ke d̀: Mí nha kóo tãnti n yiemmu ke cĩnne m buu ke d̀ò a m beke ti. ²² Múnke kénté mí nha kóo tãnti n d̀ó ke da náké ti, yóu kè n da waanní mudii sám̀p̀ò kàa di ḱpété muwɛ́rímú kèna kékéte kuce.

²³ Kè Saurii yete ke d̀ò ò báá di, o t̃mbè nè oni-tipòkù kè bèe yetoo, kòo mbo ḱyie nkéité ketenkè kékari dikàri ìnkè. ²⁴ Kòo nitipòkùu coké mecãã nkékuɔ̀ dinaadabii ò do dùnne di ḱewaá mmuyuo nkéãnte kékake yekàtindà, ²⁵ kédú nSauri nè o t̃mbè kè bèe cááké kédeè, kékò nde kó keyènkè.

29

Fidisitɛ̀ɛ̀be bètimè Dafiti

¹ Kè Fidisitɛ̀ɛ̀bɛɛ tí m̀bɛhã̀p̀òmbè bɛm̀əu kénkari Afeki kè Sauri k̀ari Sisedɛɛdi ke tókénè tɛbinte. ² Kè Fidisitɛ̀ɛ̀be kpààtibè mabè ni yetĩrè sikɔ̀upí kpɛye kè betɔ̀bè ni sikɔ̀u kpɛye. Dafiti nè o k̀obe bèè cienko okpààti Akiisi kè bè tũnní. ³ Kè Fidisitɛ̀ɛ̀be ã̀p̀òmbèe beke ke d̀: Ebedeebe bie nkpeti d̀omme? Kè Akiisii bè t̃nnè ke d̀: Dafiti nwe Isidayɛɛribe kpààti Sauri kóo tãnti, nè ti bomè yebie mbo ntùòke yèdèè, m me nyí yà meyei mmamè ò d̀ò mè.

⁴ Kè Fidisitɛ̀ɛ̀be ã̀p̀òmbè iwɛ́i yembè mieke peike Akiisi kè bè d̀: Beti de kóo niti kòò k̀ate ḱembo a ò dúú ndii èi mieke, ò báá ti neinè dikpànni, ò yàà bo kónté kènaá nti dootitòu. Ò yóó yĩme nè o yiè

nkè b̄e w̄ete kénarike? Dè í tú ò kùò dìi m̀nni ndi ti kó benitibàà? ⁵ Di báá ȳ nweè Dafiti nwemè benitipòbè sòò c̄ētēmè kéndiè nke au ke tú:
Sauri kùò sikoupi,
kè Dafiti kùò sikoupi.

⁶ Kè Akiisii yú Dafiti ke d̀: Ti Yiè nKuyie mbomu, a d̀̀r̀m̀ mè m̄e sié kè n da pénsir̀ ke d̀ a na nni nneínè dikpànni ke ȳ nè a t̀̀keni dìi yiè m borè m mu nyí yà a kó meyi mmamè. Fidisit̄̄be kpà̀t̄it̄ũmbè me nyí da d̀. ⁷ Nè de kpéi nkò nkè dè nnaati, kàa báá í mbe mieke.

⁸ Kè Dafitii ò beke ke d̀: N càke ba okpà̀t̄i? Nè n k̀tenimè a borè nda d̀̀ ba? Dè te kàa tu m báá da neinè kè tí k̄te kékpannè a dootit̄̀bè. ⁹ Kè Akiisi d̀: N ȳmu ke d̀ nha í càke d̀marè, mí nkpéi nha d̀ nKuyie nt̄nni ndi kè n da d̀. Fidisit̄̄be kpà̀t̄it̄ũmbè beè yete ke tú a báá b̀ neinè dikpànni. ¹⁰ Nanke dikũweñni sèi dí báátí f̄ nnè a k̄be b̀è da cienní, kè diyìè ȳnni dí k̄té.

¹¹ Kè Dafitii báátí dikũweñni sèi nè o k̄be kék̄té k̄nkũnti Fidisit̄̄be ei, kè Fidisit̄̄be bie k̄ri Sisededi.

30

Dafiti dokénèmè Amadesiibe

¹ Diyìè t̄ãnni yiè Dafiti nè o k̄be kè b̀e tuokoo Sikidaa Sudaa temp̄ ndiyìè ȳnni k̀è bíékè, kénsó nhAmadesiibe b̀ do ke p̀nte dih̄i ke d̄it̄e ke cóu,
² ke p̄ĩm̀m̀ benitipòbè nè ibi nè b̀è tú b̀è m̀ke be k̄ere nè b̀è tu beçir̄bè b̀ do í kuó nhòm̄ou mesémmè b̀ do b̀ p̄ĩm̀m̀ máa ndi k̄p̄ēt̄nè.
³ Dafiti nè o k̄be kè b̀ nt̀̀koo ke s̄ mbè p̀nte

dihèi kɛ pĩrmú bɛ pobè nè bɛ bí initidaaì nè initipòì.
 4 Dafiti nè o kɔbɛ kɛ bèɛ tiitɛ didabònɲi kénkuò nkécĩrime. 5 Bè múnke do pĩnnèmu Dafiti pobè bedé Ainɔammu Sisedɛɛdi kou nè Abikayɛɛdi Nabaadi Kadimɛɛdi kou kóo kúpokù.

6 Kè Dafiti kɔbɛ bè pĩrmú bèè kó ibí initidaaì nè initipòì kɛ bɛ miɛkɛɛ ò peike, kɛ bè ndó kóò bùótí yɛtárɛ kékua, kòo kɔmbùòtì nduò mediè nkè ti Yiè nKuyie nhò duó ndikɔmbùò.

7 Kòo náké ikuó nùtì Abiataa Aimmedeki bire kɛ dò: Tɔní ikuó nɛntì bè ãã beénnè tì Kuyie.

Kè Abiataa ti nhò duó. 8 Kè Dafitii beé nti Yiè nKuyie nke dò: Kuyie nkè n tũnne dɛ kó benitibè bèè mɛ nti pònte m bè nìntaà? Kè ti Yiè nKuyie ndò: Tũnne bɛ kàa yóó bè nintemu kédɛɛtɛ a kɔbɛ.

9 Kè Dafitii pĩ nkuce nè o kɔbɛ sikɔusikuò (600) kétuakɛ kukó mBesɔ. 10 Kè benitibè sikɔusidé (200) òu kɛ í na kɛ bo sénté kukó kɛ nkpaá kè Dafitii sɔtɛ nè besɔmbɛ sikɔusinàà (400). 11 Kè behããpòmbè yà Esibiti kóo dapàà mmòu dikpàà miɛkɛ, kóò tɔní Dafiti borè, kè bèɛ ò duó mpéè nè fĩnyĩ kó yɛbɛ nè menie 12 nè fĩnyĩ kó yɛbɛ kperè siyɔɔ sɛdésì, kòo cááké kɛyà kɛpétɛ muwɛrímú. Ò do í di dɛmarè iyie nyitããti, dɛyènnè dètããti. 13 Kè Dafitii ò beke kɛ dò: A tú ònkubotí kou? A bonní dɛ? Kòò dò: N tú Esibiti kou nwe, Amadesiibe botí kou mòu kó kudaakù, kɛ muakɛ kòò n dootóo, dè m̀akɛ yíe nyewè yètããti. 14 Tíi sòò pònte Sudaa tempɛ ndiyiè yìèní kèè bíkè Kɛdɛtiibe nè Kadɛbu botí kɔbɛ kécóu nSikidaa kó dihèi. 15 Kè Dafiti dò: A bo yie nkè n niitɛ dɛ kó benitibè boràà?

Kè dɛ kóo nìtì ò tɛ́nné kɛ dò: Kàa bɛi nke yu Kuyie nyètìrì kɛ yĩ a í yó n kuò, a mɛ mbá n duó n yiè, n da

niité be borè.

Dafiti kùàmè Amadesiibe

¹⁶ Mémme kè weè nìtì niité Dafiti Amadesiibe borè kè bè ntuakoo ke sɔ́ mbè pité de kó kutempē nkuməu miεke ke ānné dibanni nè bè éíní dè Fidisitēɛbe cie nè Sudaa cie ke yo nke yɔ́. ¹⁷ Kè Dafitii bè poté weti weti ké bè auté de kó diyie kéntɔ́ kētuakēnè diwentírì terì kó kuyuoku, òmòu í nna ke cooté kè dè í tú bedapàmbè bèè do dèke yòyóbè kécoké. ¹⁸ Kè Dafitii fietε Amadesiibe do éí dè kó dimàà kéfietεnè o pobè bedé. ¹⁹ Bè í mmònté be kòò m̀òu, ibí nè bekótíbè, inítidabí nè inítipobí, bè mu ndo í nampe bè éí dè kó dèmarè. Kè Dafitii dè tóní deməu. ²⁰ Kè Dafiti tòm̀bèε kpaakēnè Amadesiibe kó iwũɔ́ iyəənyì nè idieyì ké nyì cēmmù ke tú: Nte Dafiti éí dè.

²¹ Kè Dafitii wēte o kəbe sikəusidé (400) bèè do òu ke kpaá kukó mBesəə borè, kè bèε kətení kòò co nè o kəbe bèè do ò neínè, kè Dafitii tóónko ké bè dəu. ²² Kè behāāp̀əmbè bèè do ò neínè be miεke kè benitiyonkubε nè itookperí yεmbè kè bè d̀: Bè do í mè nti neinè mè ti báá bè p̄a ti éíní dè kó dèmarè, tí bè duó mbe pobè nè be bí m̀àà kè bèε íté.

²³ Kè Dafiti d̀: N kəbe báá d̀ə̀nè memme ti Yiè nkuyie nti duó ndè, kuù ti k̀nké ke ti deeténè ti dootitəbè bèè p̀ante Sikidaa. ²⁴ Òmòu í yóó yie ndi kpeti.

Wèè k̀te dikp̀annì nè wèè bàa tinentì
bè yóó bè totí kè dè mm̀amu,
bè yóó wēnné k̀totímu.

²⁵ Nè de yiè ndi Dafiti duómmè de kó ikuó Isidayεeribe kè ì kpaá bo nè yíenní.

26 Kè bèe konní Sikidaa kè Dafitii dɛite bè eí dè be dootitábè cie kɛpã o népobè Sudaa botí kó bekótíbè ke dò: Ntonè ti dèite ti eí dèè mieke nke ke di pã. 27 Kòo pãnè Betɛedi eí kó bekótíbè nè Damɔti eí kɔbe bèè bo Nɛkefu tempɛ nnè Yatiidi eí kɔbe. 28 Nè Adoɛe eí kɔbe nè Sifemɔti eí kɔbe nè Esitimɔɔ eí kɔbe, 29 nè Dakadii eí kɔbe nè Yedamediibe nè Keniibe, 30 nè Odimaɛ eí kɔbe nè Bɔɔ-Asãã eí kɔbe nè Ataki eí kɔbe, 31 kɛpã Ebunɔɔ eí kɔbe kɛpãmmúnè yehɛkè yemou kɔbe bè do kètɛ yèè mieke.

31

Bè kùɔmè Sauri

1 Kè Fidisitɛɛbɛe do Isidayɛeribe mudoò Kidiboa tãri kè bèe coké, kè bèe kuɔ besũkùbè. 2 Kè Fidisitɛɛbe fɛnné Sauri kɛna, kɛkuɔ o bí Sonnatãã nè Abinnadabu nè Madikisua. 3 Mɛmɛ kè bɛtãntãübèe yà Sauri kè mudoò fuute kè bèe ò kòute. 4 Kòo náké wèè tɔ o kpàrìntì ke dò: Túóté a kpãnni ké n kuɔ, n yí dó Fidisitɛɛbe itayéi yembè n kuɔ ké nni ndaú.

Wèè tɔ o kpàrìntì kòo yɔte kɛyete, kè Saurii túóté o kpãnni kɛfíi nkédo di ñnkè. 5 Wèè tɔ o kpàrìntì ò yà dùì mɔnni o yiè nkúmè, ke fíi nho kó dikpãnni kédò di ñnkè ke múnkɛe kú.

6 Mɛmɛ kè Sauri nè o bí itããti nè wèè tɔu o kpàrìntì nè o ãpòmbè bè kumè bɛmou diyie òmáà.

7 Isidayɛeribe bèè kó dimàà bo kubiriku kè bèe yà Isidayɛeribe ãpòmbè cokémè kè mudoò kònnè Sauri nè o bí, kɛíté kécoké kɛyóu be ekè, kè Fidisitɛɛbɛe kɔtení kɛkari.

8 Kè dèe wenté kè Fidisitɛɛbɛe kɔtení ke bo fie bɛcíríbè kɛyà Sauri nè o bí itããti kè bèe ku ke duó

Kidiboa tārì ìnkè. ⁹ Kè bèe kééte Sauri yuu kétúóté o kparìnentì kéfíténè be ekè yemau nè be bøkè kó yetuo miéke ke náante bè bè namè. ¹⁰ De kò difōnkúò kédóú nho kparìnentì be bòò bè tu dì Asitaditee kó ditou miéke, kétúóté Sauri kédanne Beti-Seã kó kuduotí kébaaké.

¹¹ Kè Yabesi nè Kadaadi èi kòbe keè Fidisitēēbe dòò dè Sauri. ¹² Kè benitidaabè yekōm̀b̀ò yembèe íté kēp̄ nkuce kényié nke kéri keyènkè kemau kētuake Beti-Seã kébaaté Sauri nè o bí kékōnnè Yabesi ké bè cóu, ¹³ kékouté be kũ̀ kékũ̀nné mutie mamù yuu bè tu mù Esedi Yabesi èi miéke, kéboú dinùù yewe yèyiekè.

Bibiri Kuyie Nnààntì Pátírì
The Holy Bible in the Ditammari language of Benin

copyright © 2001 SIM International

Language: Ditammari

Translation by: SIM

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-05-31

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 1 Jun 2022

5e2d0f12-f1d8-567b-bf98-cf1de4599d16